

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

VI. ročník ● 4/2013

The background image shows the interior of a church. The ceiling is made of dark wood with a complex, geometric pattern of beams. In the center, a large cross is illuminated with blue light, surrounded by a circular pattern of smaller lights. The walls are white, and there are several pews in the foreground. A person is visible in the background near a podium.

NOVÉ
ZBORÝ

Téma: NOVÉ ZBORY

Bratislava – Kaplnka

Spišská Nová Ves -
Smižany / Vítkovce

O B S A H

FÓRUM	4
AKO SLÁVIŤ VEĽKÚ NOC? N. T. Wright	5
PRI ŠÁLKE... so Slavomírom Slávikom	7
POZDRAV Z CHORVÁTSKA Jiří Dohnal	10
Téma: NOVÉ ZBORY	12
Filozofické okienko TOLERANCIA V PLURALITNEJ SPOLOČNOSTI Jarmila Jurová	20
ZÁPISKY Z AFGANISTANU por. Marián Bodolló	22
ŽIVOT, KTORÝ DÁVA ZMYSEL Barbara Turčíková	23
TIKANIE NAŠICH HODÍN Štefan Markuš	26
DIALÓG MLADÝCH Mužskosť a ženskosť	27

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET: 262 104 1859/1100, Variabilný symbol: 1013

Redakčná rada: Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrík, Bohuslav Piatko, Rastislav Šteško **Šéfredaktor:** Bohuslav Piatko, bpiatko@internet.sk **Redakcia:** Ľuboslava Straková, Jozef Uhlík, Eva Bechná, Barbara Turčíková (Žilina), Gabriel Gajdos (webmajster), e-mail: gabriel.gajdos@cb.sk **Dizajn a grafické spracovanie:** Martin Piatko

Sídlo vydavateľa, adresa redakcie: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43, č. tel.: 02 207 11 468 e-mail: svatava@internet.sk, web: www.mediasvatava.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 19. 4. 2013 **Tlač:** Transmedic Slovakia, s.r.o.

Predná strana obálky: Foto: Jarmila Uhlíková: Z Podvečerných

EV: 2670/08 ISSN: 1337-6985

Vodca, služobník a charakter

Zamyslenie s Mojžišom, Ex 18, Dt 1

NATÁLIA
LUPTÁKOVÁ
(CB Bratislava,
autorka pracuje v OZ Spoločenstvo čitateľov Biblie.)

Keď Izrael potreboval vodcu, Boh poveril touto úlohou Mojžiša. Cesta z otroctva k slobode bola náročnejšia, ako si vedeli na začiatku predstaviť. Počiatočné nadšenie vystriedali problémy, nedostatky a spory. Mojžiš musel zabezpečiť administratívne záležitosti, rozsudzovať hádky a udržiavať hordu bývalých otrokov na ceste do zaslúbenej zeme. No, ako každý ľudský vodca, aj on mal svoje limity. Nevládal robiť všetko a hlavne ho vyčerpávali nekončiace sa malicherné spory.

Mojžišov svokor Jetro videl potreby, ktoré izraelský národ mal, Mojžiš poznal svoje ľudské limity a následne sa rozhodli konať. Nečakali, kým sa niekto prihlási, že chce pomôcť. Nezaložili školu vodcovstva, ani nespustili siahodlhé školenia. Jediným kritériom bol charakter. Mojžiš oslovil ľudí, ktorí boli schopní, dôveryhodní, spravodliví, múdri, rozvážni, skúsení, odvážni, ktorí vedeli počúvať a nenávideli úplatok. Pritom to boli všetko bývalí otroci, ktorí len nedávno formovali z blata tehly. Akú mali títo ľudia múdrosť či skúsenosť? Čo títo ľudia vedeli o spravodlivosti a neúplatnosti?

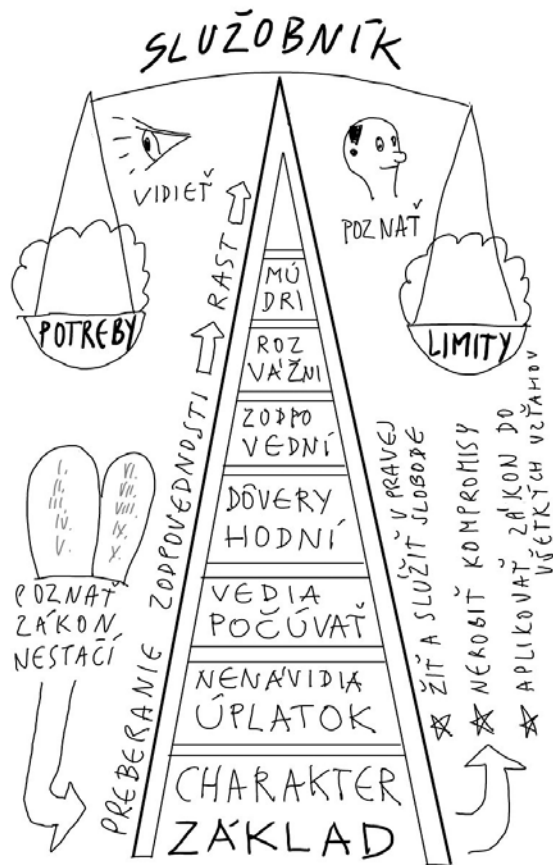
Učí nás to jednej veci: múdrosť, zodpovednosť a rešpekt získava človek kdekoľvek – v civilnom zamestnaní, v rodine, dokonca aj v úmornej otrockej práci. Tam si buduje svoju dôveryhodnosť a cibrí schopnosť počúvať. Všetky nadobudnuté zručnosti môže následne využiť v službe pre vlastnú komunitu, národ, cirkev.

V Biblii samozrejme nájdeme viac iných príkladov povolania do služby a výchovy služobníkov. Štyridsaťročnú výchovu Mojžiša ako pastiera, trojročný učenícky program Pána Ježiša, Izaiášovu odpoveď „Pane, pošli mňa!“ (Iz 6), dlhodobé mentorské vzťahy, ale aj Ježišove okamžité vyslanie uzdraveného v Gadare (Mk 5).

Aký je teda model výchovy a vzdelávania služobníkov v cirkvi? Som zástancom kontinuálneho vzdelávania, kvalitnej prípravy pracovníkov, školení a zmysluplných konferencií, kde môžu účastníci čerpať, zdieľať si skúsenosti, poznávať nové metódy práce a možnosti služby. Len sa niekedy bojím, že namiesto toho, aby sme prevzali zodpovednosť, vyhovárame sa na nedostatočné vzdelanie. Ani sudcovia, ktorých vybral Mojžiš neposudzovali hneď najzložitejšie prípady. Do závažnejších prípadov dorastali postupne. V spolupráci s Mojžišom, v službe, v praxi. Lebo na čom naozaj záležalo, bol iba ich vstupný kapitál, ich charakter.

Modlíme sa za vodcov a pracovníkov, Pane, daj, povolaj, vzbud... A možno by stačilo poobzerať sa okolo seba. Strážiť si čistotu svojho srdca. Budovať charakter. Uvidieť potreby druhých. Pozorne niekoho vypočuť. A povedať: „Áno, Pane, pošli mňa!“

PS: A popritom nepremeškat príležitosti vzdelávať sa a učiť sa od skúsených.

NAPÍSAI STE NÁM

www.mediasvatava.sk / bpiatko@internet.sk

AD: Čo je kázanie (Dialóg 1/2013)

Kázanie – čo to vlastne je?

V predchádzajúcich číslach Dialógu bolo niekoľko článkov venovaných kázaniu. Rád by som k tejto téme, ktorá je nosná pre protestantskú zbožnosť, pripojil niekoľko postrehov.

Kázeň je ústredným bodom väčšiny protestantských bohoslužieb. Má svoju históriu a je výsledkom istého dejinného zápasu o poňatie cirkvi a bohoslužieb. Po reformačnom zápase, ktorý radikálne odstránil mystické prvky z protestantských bohoslužieb, sa formy zvestovania sústredili na racionálnu, rozumom uchopiteľnú časť viery: na ľudské slovo, ktoré sa môže stať Slovom. Boh k nám tak hovorí skrze druhého človeka v našom jazyku. A v tomto je požehnanie i strasť protestantizmu, vrátane Cirkvi bratskej.

Nechcem rozoberať dejiny kázania v kresťanstve. To, ako ho vnímame a ako sa uskutočňuje, je do značnej miery výsledok dvetisícročnej tradície kresťanstva. Preto každé poňatie kázania je do istej miery nevyvážené. Vyvážené vlastne ani nejestvuje. Lebo tak, ako sa nedarí uchopiť definíciu stávajúceho sa Slova Božieho, tak sa do definície nedá uchopiť ani kázanie, počas ktorého sa stáva (alebo malo by sa stávať) Slovo Božie.

Chcem podčiarknuť niekoľko pohľadov na kázanie, ktoré pokladám aj z vlastnej skúsenosti za zvlášť dôležité. Najmä, keď mnohí z nás vnímame, že nastala akási doba krízy kázania.

Kázanie ako preklad

Kázanie mnohí chápu dosť zúžene, len ako výklad biblického textu. Preto sa doterajšia diskusia sústreďovala najmä na tento aspekt kázania – porozumenie a výklad biblického textu – najmä v dnešnej dobe, keď poctivá exegéza a biblická práca je na ústupe vo väčšine protestantských kázní. Preto bolo správne v predchádzajúcich článkoch Dialógu zdôrazniť práve tento aspekt. Ale kázanie nie je len nachádzanie významu biblického textu pre pôvodného adresáta. Pre kázanie nestačí poznať zámer autora a kontext pôvodného čitateľa či adresáta, prípadne štruktúru biblické-

ho textu. Pre kázanie je nevyhnutne potrebné urobiť ďalší odvážny krok: Spoznať nadkultúrne a nadčasové poslanstvo vykladanej biblickej pasáže a preložiť jeho význam z pôvodného kontextu do súčasného kultúrneho kontextu. A tu nám nestačí doslovné chápanie textu, ktoré je mnohokrát práve vyjadrením jeho neporozumenia.

Kázanie ako obnažovanie sa kazateľa

Každé ľudské hovorenie nesie vo svojej podstate aj odhalovanie myšlienok, postojov, ba dokonca osoby hovoriaceho. O tom nás učí náuka o komunikácii. Keď hovorím, prejavujem sa, a tým sa stávam posudzovateľným, otvoreným, ale aj zraniteľným. Nieкто môže s mojím odhalovaním sa súhlasiť, nieкто byt lahostajným, ba až zraneným, iný aj nepriateľským. Táto dimenzia odhalovania vlastnej osobnosti pri kázaní je veľmi dôležitá. Keď kazateľ nič nehovorí o sebe, vlastne hovorí veľmi veľa. Aj keď sa snaží ukryť všetko osobné a súkromné, aj miera skrývania tejto privátnej zložky veľa vypovedá o ňom. Asi má čo tajiť. Zvlášť to vyniká v komunitách, kde pravidelne nedeľu čo nedeľu obnažuje či neobnažuje, skrýva alebo zahaluje svoju osobu ten istý kazateľ. Pre kazateľa je mimoriadne stresujúce byť každú nedeľu stredobodom pozornosti. Jeho intímne nastavenie služby pritom nemusí byť práve zverejňovaním samého seba, skôr opak je pravdou. Táto dimenzia služby je jedna z najťažších: kazateľ, keď sa práve v nedeľné ráno (ako naschvál) pohádal so svojou manželkou, musí kázať, aj keď sa mu vôbec nechce. Na kazateľa by mal byť presvedčivý, je však autentický? – Mal by povedať pravdu o svojej aktuálnej reálnej indispozícii? Dlhodobé opakovanie takýchto stresov z verejnej a reálnej indispozície významne poznamenáva psychiku každého kazateľa. Odborníci na komunikáciu tvrdia, že asi 70% hovoreného slova je neverbálne, teda také, ktorému vôbec nezáleží na slovnom obsahu textu. Preto aj kázne, ktoré sú vecne teologicky správne, ale nie sú v čase komunikácie prednesené v takom rozpoložení hovoriaceho, ktoré by potvrdzovalo jeho slová, poslucháč inštinktívne odmieta. Alebo naopak, aj vec-

ne a obsahovo nie celkom správne slovo je poslucháčmi zväčša prijímané, ak je rečník neverbálne presvedčivý. Tu je koreň úspechu laických prebudeneckých kázaní. Teda každý kazateľ, či chce alebo nie, pri každom kázaní obnažuje svoju dušu. Veľmi dôležité je, aby mal čo pekné a presvedčivé ukázať.

Kázanie ako prežívanie slova

Kazateľ, ktorý pozná len dve kategórie cirkevníkov, otrokov alebo nepriateľov, nemôže dôveryhodne hovoriť o láske Kristovej. Kazateľ od ktorého uteká manželka, nemôže dôveryhodne svedčiť v kázni o Božom poriadku pre rodinu. Kazateľ, ktorý v kultúrnom kontexte svojho zboru nežije pozitívnu alternatívu, ktorá je zrozumiteľná aj poslucháčom, nemá dôveryhodnosť. Preto sú neznámi a hostujúci kazatelia spravidla úspešnejší a ľudia sa ľahšie identifikujú s ich kázňou. Kazatelia, ktorí sú v zbore dobre známi za roky spolužitia a zároveň stihli diskreditovať samých seba, nebyvajú dôveryhodní. Preto pri každom kazateľovi je podstatný spôsob nakladania s vlastnými chybami. Každý ich máme dosť, ba až priveľa. Ale, ak nasmerovanie životného štýlu je k otvorenosti pre ľudí, prijímaniu ľudí, podpory ľuďom v krízach a k novým začiatkom, tak aj prípadné zlyhania kazateľovi ľudia radi odpustia. Lebo rozhoduje životný smer: či je kazateľ človekom pre druhých. Atmosféra a pocit, ktorý autentický kazateľ evanjelia komunikuje mimo kazateľne s ľuďmi, ktorí ho stretávajú, je podstatná. Má to byť zásadne prijatie druhého človeka. V tom stave, v akom je. Prežívanie evanjelia ako nového pozitívne alternatívneho vzťahu k ľuďom v našej egoistickej kultúre sa nedá nahradiť teológiou, exegézou, hermeneutikou či rétorikou. Dnešná doba neodpúšťa kazateľom ani kresťanom ich nevykúpenosť. To je na súčasnosti pekné.

Prežívané evanjelium Ježiša Krista má moc osloviť aj človeka dneška. K tomuto som chcel povzbudiť kazateľov aj nekazateľov. Všetci totiž nejako a všade kde sme, kážeme.

Ondrej Garaž, Levice

AKO SLÁVIŤ VEĽKÚ NOC?

TOM WRIGHT. Je profesorom Nového zákona a raneho Kresťanstva na Univerzite St Andrews v Škótsku. Predtým pôsobil ako Anglikánsky biskup v Durham. Je jedným z najvplyvnejších novozákonných teológov súčasnosti a autorom viac ako 50 kníh.

Ako sa môžeme učiť žiť ako naozaj bdeli ľudia Veľkej noci? Mám niekoľko podnetných návrhov. Presvedčil som sa, že mnoho cirkevných zborov rok čo rok Veľkú noc jednoducho premrhá. Ja preto apelujem na to, aby sme prehodnotili to, ako oslavujeme Veľkú Noc a navzájom si, ako cirkvi aj jednotlivci, pomáhali žiť naplno to, čomu veríme. Samozrejme, hovorím najmä do radov vlastnej cirkvi, ktorú poznám najlepšie (Anglikánska cirkvi, pozn. prekl.). Verím však, že tí, ktorí oslavujú Veľkú noc iným spôsobom, si moje návrhy môžu vhodne upraviť a prevziať to, čo sa hodí pre ich situáciu.

Veľkonočná nedeľa

Začnime Veľkonočnou nedeľou. Veľkým krokom vpred je to, že veľa zborov teraz poriadka veľkonočné vigílie, podobne ako tu už po stáročia robí Pravoslávna cirkvi. Ale vo veľa prípadoch ani tieto zhromaždenia nie sú veľmi vzrušujúce.

Veľká noc je prejavom bujnej radosti z Božej tvorivej sily. Nie je to zrejme veľmi „anglikánske“, ale naše „Haleluja“ by sme mali kričať a nie mmlať si ich pod nos... Mali by sme zapáliť každú sviečku v kostole, nielen zopár... Každý muž, žena, dieťa, mačka, pes a myšička v katedrále by mali niesť zapálenú sviečku... Na nádvorí by sme mali zapáliť skutočnú vatru... A ak obnovujeme naše krstné sľuby, mali by sme špliechať vodu na všetky strany... Každý ústupok z tohto prístupu je krokom k príliš éterickému a ezoterickému zážitku Veľkej noci. A skutočnosť je pritom taká, že Veľká noc nie je ani éterická, ani ezoterická. Veľkonočná skutočnosť je totiž o skutočnom Ježišovi, ktorý vychádza zo skutočnej hrobky a tým nezadržateľne spúšťa proces Božieho nového stvorenia.

Veľkonočný pondelok

Ale môj najväčší problém začína vo Veľkonočný pondelok. Považujem to za absurdné a neospravedlňiteľné: 40 dní v období pôstu rozjíname o zmysle odriekania, kážeme o sebazaprení, sme sklúčení; celé toto obdobie vyvrcholí veľkonočným týždňom so Zeleným štvrtkom, Veľkým piatkom a potom, po čudnej Bielej sobote... máme jeden, jediný deň veľkonočnej oslavy.

V poriadku, niekto môže namietnuť, že ďalšie nedele po Veľkej noci sú tiež súčasťou tohto obdobia. Môžeme mať veľkonočné čítania a piesne niekoľko týždňov po Veľkej noci. Ale týždeň, ktorý sa začína Veľkonočným pondelkom, by nemal byť obdobím, kedy si všetci farári a kazatelia konečne vydýchnu a zoberú si voľno. Veľkonočný pondelok by mal predĺžiť tieto sviatky - po rannej modlitbe by sme mali servírovať šampanské, a možno aj pred ňou, spievať oslavné Haleluja, veľa nových piesní a mohutných koncertov.

Čudujeme sa, že ľudia prestávajú veriť v Ježišovo vzkriesenie, keď my nevyhadzujeme klobúky do vzduchu? Čudujeme sa, že sa nám nedarí žiť vo svetle Kristovho vzkriesenia, keď ho nevieme osláviť hlasnou a radostnou liturgiou? Čudujeme sa, že svet si prestáva všímať Veľkú noc, keď sme ju zúžili na jednoduchý happy-end, ktorý sme pripíchli na koniec 40-dňového pôstu a rozjímania? ►

Čo s tým?

Už dávno sme mali vážne prehodnotiť to, ako oslavujeme Veľkú noc v našich zboroch, v našich rodinách, v našich osobných životoch a v celej spoločnosti. A ak to znamená zmeniť niektoré „posvätné“ zvyky, možno je čas, aby sme sa zobudili. Aj keby to malo niekoho zaskočiť – to sa vždy deje.

A keď sa už do toho dáme, mohli by sme napísať zopár nových veľkonočných piesní a spomenúť si na niektoré staršie, ktoré oslavujú Veľkú noc tým správnym spôsobom a nepovažujú ju len za jednosmerný listok do blaženého neba. Je zaujímavé, že najlepšie veľkonočné piesne pochádzajú z obdobia ranej cirkvi a tie najhoršie z 19. storočia. Mali by sme podniknúť nové kroky k oslave Veľkej noci kreatívnym spôsobom: cez umenie, literatúru, detské hry, poéziu, hudbu, tanec, zvony, koncerty, čokoľvek... Toto sú naše najväčšie sviatky. Odstráňte Vianoce a z biblického hľadiska pridete o dve úvodné kapitoly Matúšovho a Lukášovho evanjelia, nič viac. Odstráňte však Veľkú noc a stratíte celý Nový zákon, pridete o celé kresťanstvo. Ako hovorí apoštol Pavol: Márna je naša viera a ešte stále sme vo svojich hriechoch (1Kor 15, 17). Nemali by sme dovoliť sekulárnemu svetu s jeho kalendárom, zvykmi, kvázi-náboženskými podujatiami a milučkými zajačikmi, aby nás zaviedol zlým smerom. Toto je náš najväčší sviatok – vyveste vlajky!

Čas sadenia

Pôst je obdobím vzdávania sa vecí. Veľká noc by mala byť obdobím nových projektov. Šampanské na raňajky? Jasně. Kresťanská svätosť nikdy nebola mienená negatívne. Samozrejme, záhradu treba znovu vyčistiť

od buriny – korene rozbužneného zemolezu treba niekedy vykopáť z poriadnej hĺbky, aby sme sa ho zbavili. To je pôst. Ale v záhrade nechceme mať len pekne pohrabané lány prázdnej hliny. Veľká noc je časom siatia nových semien a sadenia nových priesad. Golgota Veľkého piatku od nás žiada, aby sme umŕtvili v našom živote veci, ktoré by mali umrieť, aby sme ako kresťania a ako ľudia ďalej dozrievali. Vzkriesenie Veľkonočnej nedele nás však pozýva k sadeniu, zalievaniu a kultivácii nových vecí v našom živote (osobnom aj spoločenskom), ktoré by mali prekviatať a naplniť záhradu farbami a vôňami, aby priniesli svoje ovocie v pravý čas.

Štyridsať dní od Veľkej noci po Na nebevtúpenie by malo vyvážiť Pôst tým, že sa pustíme do niečoho nového – nový projekt, nový nápad, niečo užitočné, prospešné, seba-dávajúce. Možno vám to vydrží len šesť týždňov – podobne, ako ste schopní vydržať bez piva alebo tabaku počas pôstu. Ale keď to skúsíte, pričuchnete k novým možnostiam, novým nádejam, novým nápadom, o ktorých sa vám predtým ani nesnívalo. Môže to priniesť niečo z Veľkej noci do vášho najvnútornejšieho bytia. Možno vám to pomôže prebudiť sa celkom iným spôsobom. Pretože presne o tom je Veľká noc!

*Z pripravovanej knihy
„Prekvapený nádejou“ od Toma Wrighta.
N.T.Wright: Surprised by Hope, 2007 SPCK, London*

Preložil: Marek Markuš. Vydanie knihy pripravujeme vo vydavateľstve Porta Libri, pre obdobie Veľkej noci v roku 2014.

Ako riaditeľ vediete, istým spôsobom misijnú organizáciu. Chcete ste to robiť?

Chcel som slúžiť. Preto som išiel študovať teológiu. Napokon sa to zvrstlo tak, že som nikdy nebol ordinovaný za farára, ale slúžim v inej oblasti.

Prečo a ako ste sa k tejto práci dostali?

Po ukončení teológie som študoval mediálnu komunikáciu v Nórsku, ale nikdy som profesionálne nepracoval v médiách. V Bratislave už vtedy fungovalo evanjelizačné stredisko, kde som pomáhal ako dobrovoľník. V tom čase EVS dostalo ponuku, aby niekto išiel študovať médiá do Nórska a vrátil sa späť na Slovensko a pomohol v tejto oblasti. Tam je systém, že si študijný program môžete vyskladať. Bol som tam 3 roky, rok som študoval jazyk a 2 roky som sa venoval mediálnemu štúdiu. Po skončení štúdií som sa vrátil domov a hneď som začal pracovať v Slovenskom evanjelizačnom stredisku. Jednak ma to lákalo, a keby som bol ordinovaný a slúžil v nejakom zbore, zahodil by som vlastne vzdelanie, ktoré som v Nórsku získal a ktoré mi umožnilo práve EVS. A či človek šíri evanjelium v zbore, alebo v misijnej organizácii – v podstate je to jedno. Len nech ho šíri.

V zbore je však konkrétnejšia práca s ľuďmi, postavená na priamom kontakte, a toto je skôr sprostredkovaná cez mediálne výstupy. Je to ono?

Pre mňa má táto práca obrovský zmysel a robím ju rád. V podstate to nie je práca v kancelárii. Podstatnou časťou našej pracovnej náplne je byť v kontakte s ľuďmi, hoci to nie je priamo v kostole. Ale často kážeme ►

PRI ŠÁLKE SO... SLAVOMÍROM SLÁVIKOM...

sa BOHUSLAV PIATKO rozprával
o tom, že dnešní kresťania by mali byť

V OBSAHU PEVNÍ, VO FORME OTVORENÍ

SLAVOMÍR SLÁVIK

Pochádza z Vranova nad Topľou, kde žije s manželkou Katkou a synmi Šimonom a Alexom. Vyštudoval Technickú Univerzitu vo Zvolene, Evanjelickú teologickú fakultu UK v Bratislave a vysokú školu pre médiá a komunikáciu v Kristiansande v Nórsku. Má 38 rokov a je riaditeľom Slovenského evanjelizačného strediska.

► a slúžime priamo Božím slovom. Každý z nás je aj súčasťou nejakej lokálnej zborovej práce. Prakticky to vychádza, že niektoré mesiace slúžim takmer každý víkend, či je to na stretnutiach mládeže, na rôznych konferenciách, na biblických hodinách, kázňou v kostole a podobne. Takže - nie sme odtrhnutí od života ľudí. A aj sám to veľmi cielavedome robím, aby som si rozdelil prácu medzi počítač a ľudí. Priamy kontakt s ľuďmi je veľmi silný rozmer našej práce. Takže - nie je to len o tom, že vydať knihu, vydať informačný list alebo nejakú brožúru od stola.

Predstavme v skratke činnosť EVS.

Našou úlohou je šíriť evanjelium, šíriť dobrú správu. A je v podstate jedno, aké prostriedky si vyberieme. Mám tým na mysli, že sme pružní v tom, čo a ako budeme robiť. Naš systém práce nie je taký, že keď sme niečo robili dobre 10 rokov, tak nebudeme hľadať iné cesty a budeme to robiť tak ďalších 10 rokov. Hneď ako príde dobrý nápad, ktorý zodpovedá základným kritériám nášho poslania, snažíme sa ho čo najskôr realizovať. Tím ľudí, ktorý sa v EVS vytvoril je veľmi kreatívny, aktívny, ľudia prichádzajú s dobrými nápadmi, lebo vedia, že neostanú v šuplíku.

Veľká väčšina nápadov vzniká pri spoločných obedoch, posedeniach pri káve. Takže tu vôbec neprihádza pocit, že sme zviazaní nejakou jednosmernou štruktúrou. Pokiaľ ide o konkrétnu činnosť, je to rôzne. Napríklad, teraz v máji budeme mať už 15. misijnú konferenciu, na ktorých sa zúčastňuje okolo 500-600 ľudí. Sú to prednášky, diskusie, kde sa snažíme ľudí povzbudzovať, inšpirovať, prebúdzajú k rastu a nasledovaniu Krista, k prehodnoteniu svojho života a postojev. Konferencie sú takým miestom, kde možno prísť, zastaviť sa, vypočuť si, meditovať. Ja si takéto konferencie veľmi užívam, aj keď som organizátorom - sadnem si, počúvam prednášky, diskutujem s najrôznejšími ľuďmi z najrôznejších kútov Slovenska, zdieľame sa, modlíme sa spoločne...

Iným druhom našej činnosti je vydavateľská činnosť. Vydávame knihy a rôzne informačné bulletin. Treba povedať, že nie sme žiadne veľké vydavateľstvo - vydávame tak dve maximálne päť kníh ročne.

Máte nejaký dlhodobjší edičný plán?

Ani nie. Snažíme sa aj v tomto byť v maximálne novej miere pružní, reagovať na to, čo vyjde najlepšie, o čom si myslíme, že môže oslaviť. Ide o diela zahraničných autorov.

Ako sa o nich dozvieme?

Možnosti sú rôzne, od odporúčania priateľov, cez recenzie a podobne. Dnes je už veľa kníh v elektronickej podobe, takže, pokiaľ ide o mňa, prečítam si množstvo kníh najskôr tak a čo ma osloví, alebo niekoho z mojich kolegov, preložíme a vydáme. Myslím si, že keď je dobrá kniha, dobrý autor, skôr či neskôr naň človek natrafi. Napríklad v poslednej dobe sme vydali knihu *Falošní bohovia* od Timothyho Kellera, alebo knihu *Boh je bližšie než si myslíš* od Johna Ortberga a pod... Pre mňa je vždy požehnaním, keď kniha, ktorú sme vydali zarezonuje, keď sa ku mne dostanú odozvy, spätné väzby čitateľov. Tým, že nemáme široké tematické spektrum vydávania, ale vydávame len to, o čom si myslíme, že naozaj má čo povedať, neostávajú nám ležiaky na sklade, ale naše knihy sa (asi) naozaj čítajú.

Ďalšou činnosťou EVS je organizácia rôznych školení, konferencií a seminárov, napr. aj pre farárov (Seniorálne pastorálne konferencie) za účasti predovšetkým zahraničných hostí.

V evanjelickej cirkvi má každý seniorát raz do mesiaca pracovné stretnutie, no a my tam občas prídeme s nejakým hosťom a vtedy sa tie pracovné stretnutia posunú do trochu inej roviny. ►

Máme silnú väzenskú misiu, ktorú vedie Janko Hevera a zúčastňujú sa na nej mnohí dobrovoľní pracovníci. Ľudia si možno povedia – čo tam? Načo takáto misia? No v podstate, väčšina väzňov si uvedomuje, že si svojím konaním pobabrali život a mnohí to chcú nejako riešiť, hľadajú riešenia, vstupujú do seba. A vtedy sa možno s nimi rozprávať. Niekedy hovorím, že každý z nás by občas potreboval byť väzňom aspoň na nejakých 5-10 dní, aby si v tom prostredí uvedomil, čo je život na slobode, aký život žijeme na slobode a aký môžeme žiť.

No a napokon je to webová misia. Máme rôzne webové stránky,

zovoli svoje svedectvá a vyznania od kníh, ktoré prečítali, konkrétne aj knihy, ktoré sme my vydali. Knihy nie sú slepou cestičkou.

Prejdime teraz na cirkevnú pôdu. Evanjelická cirkev je cirkev reformačná, protestantská, ktorá sa oddelila od katolíckej cirkvi. Evanjelikálne cirkvi sa zase oddelili, aspoň vo svojich začiatkoch, od evanjelickej cirkvi, čiže majú, alebo by mali mať k sebe bližšie. A predsa sa mi niekedy zdá, že si skôr a lepšie rozumíme s veriacimi katolíkmi ako evanjelikmi. Nevie, či ste sa

Pozerajú sa na nás ľudia, ktorí nie sú kresťania, a takéto vzťahy nie sú dobrým zrkadlom pre kresťanov. Keď sekulárny svet vidí, že cirkvi nie sú schopné spolupracovať, tak samozrejme si povie – čo mi vy hovoríte o Bohu a odriekaní a láske. Pozrite sa na seba... Tu platí jediné: Buď sa budeme pozeráť na Krista, a to nás musí spájať, alebo sa budeme pozeráť na niekedy až malicherné, nepodstatné rozdiely, ktoré nás rozdeľujú. Ale potom platia Kristove slová, že preciedzate komára a prežierate ťavu.

Dost sa hovorí o otvorenosti cirkvi a ja dosť často túto otázku kladím hostom Dialógu. Čo si pod týmto pojmom predstavujete vy. Skrýva sa za tým cesta pre cirkev oslovit svet okolo nás?

Odpoviem naozaj veľmi jednoducho a myslím si, že to je aj princíp nášho evanjelizačného strediska: Otvorení, slobodní vo forme, radikálni v obsahu. To znamená – neústupní v obsahu evanjelia, v obsahu biblickej pravdy. Jediné, v čom môžeme, dokonca si myslím, že musíme upraviť naše konanie, je forma, spôsob, akým prinášame tieto pravdy. V tom musí byť veľká otvorenosť a vnímavosť. A tu určite máme veľké rezervy. Ale princíp je len jediný: V obsahu pevný, vo forme otvorení.

Myslíte si, že sa vám to darí aj realizovať?

Toto je idea, ktorú máme, ktorej sa držíme a ktorej sa chceme držať. Treba priznať, že možno niekedy prináša jej realizácia aj napätie do našich životov, vyčleňujú sa rôzne prúdy v cirkvách, ktoré odlišuje forma... niekto to robí tak, iný inak, starší po svojom, mladší prinášajú iné prvky. Tu vznikajú až konfliktné situácie, ale ja vnímam mnoho snáh, či už mladých, alebo aj starších ľudí ako veľmi svieže, novatorské, ale pritom veľmi trpezlivé. Myslím si, že je to skôr stredná a staršia generácia, ktorá musí byť rozumnejšia, chápať situáciu a dať mladým slobodu namiesto reštrikcií a snahy o dozor. Ja mám 38 rokov a väčšina mojich kolegov je o desaťročie mladšia. Zdá sa, že to ani nie je vekový rozdiel. A predsa

Kresťania majú vnášať svetlo do života, nie život diktovať.

ktoré pravidelne aktualizujeme, prinášame stále nový a nový obsah, kázne, zamyslenia, teraz sme začali točiť aj krátke videá. Navštevujú ich tisíce ľudí každý mesiac. Ale sme otvorení realizovať všetko, čo môže oslovit ľudí.

Akú máte skúsenosť s vydávaním kníh v dnešnom elektronickom svete komunikácie?

Myslím si, že vydávať knihy má zmysel, je stále dosť ľudí, ktorí chcú čítať tlačene knihy. Aj keď zo všetkých strán počujem, že sa dnes nečíta, my tú skúsenosť nemáme. Svet zažíva boom elektronických médií, púšťame sa do toho aj my, ale knihy sa čítali, čítajú a budú čítať. Zážitok z čítania knihy je jedinečný a nenahradí ho, podľa mňa, nič.

Uznávam, že vizuálne médiá sú masovejšie, ale vždy tu bude veľká skupina ľudí, ktorí si popri tom nájdú čas aj na dobrú knihu. A myslím si, že aj mnoho mladých číta, alebo sa vracia k čítaniu kníh.

Presvedčil som sa o tom na jednom stretnutí s mladými a teraz som sa stretol s tým, že odvod-

s tým stretli, ale – zaujíma ma váš názor na spolužitie cirkví?

Pokiaľ ide o EVS – radi spolupracujeme s každým, kto chce šíriť evanjelium, kto chce budovať Božie kráľovstvo a nie svoje kráľovstvo. Na tomto princípe sme vždy za spoluprácu. Ak sú niekde nejaké trenice, ja som sa s nimi nestretol. Možno aj preto, že sa nepohybujem priamo v cirkevnej štruktúre, a možno aj preto, lebo kultúra EVS je priateľská a naklonená každej užitočnej spolupráci. Ale ak by som mal odpovedať na vašu priamu otázku tak asi takto: Medzi reformačnými cirkvami sú rozdiely a asi by nebolo múdre ich prehliadať a nevšimáť si ich. Musíme sa poznať takí akí sme. Ale myslím si, že Kristus je väčšie ÁNO pre spoluprácu, než naše rozdiely NIE pre nespoleuprácu. Ak nespoleupracujú ľudia, ktorí sú v Kristu, tak skôr uhasajú oheň evanjelia, ako by ho rozduchavali. A keby som mal ísť ďalej, tak vidím, že aj v vzťahy v rámci ktorejkoľvek jednej cirkvi sú často nepekne a je mi z toho smutno, lebo škodia Božej veci.

cítim a viem, že sú v rozmýšľaní inde. To nie je dôvod na represiu, ale na inšpiráciu. Ich rozmýšľanie je dobré, je správne. Ale ja mám zodpovednosť. Ale tá zodpovednosť nie je o tom, že im zavriem brány, ale že im dám krídla, aby mohli veci meniť. A pri takomto vnímaní vzťahov a smerovania v práci nezažívam stresy a napätie, ale požehnanie. A myslím si, že to isté platí aj o nich. No vidím aj mladých ľudí, ktorí sú vo svojich zbroch a spoločenských sklamaní, pretože sa namiesto povzbudení stretávajú so zákazmi. Každý rozumný mladý potrebuje rady, ale nie zákazy, kontrolu, reštrikcie. To je pre mladých neprijateľné a my sme neboli veľmi odlišní.

Ako reagujete na témy, ktoré prináša dnešný svet, tzv. sloboda a demokracia bez pravidiel? Mám na mysli registrované partnerstvá, homosexualitu a mnohé ďalšie témy, ktoré hýbu dnešným svetom.

Účíte na to musíme reagovať a dokonca to aj riešiť, alebo prispievať k riešeniu. Otázka je, ako reagovať, ako prispievať k riešeniam. Keď iba naivne bez argumentov chceme niečo zakazovať a diktovať, nič nedosiahneme. Žiaľ, toto je najčastejšia reakcia kresťanov na tieto témy. Chceme iným ľuďom diktovať svoje ponímanie. Ale vyvolávame skôr odpor ako výzvu k dialógu. Registrované partnerstvá, homosexualita a iné, sú také zložité témy pre komunikáciu, že v diskusii nemôže byť človek naivný. Hoci mnoho kresťanov tomu, kto sa ozval zatlieska: Ako dobre, že si sa ozval!!! No ja mnohé vystúpenia vnímam skôr ako nešťastné, lebo sú nepripravené, nevyargumentované. Nepriťahujú do vecí nové svetlo. Možno u kresťanov získajú potlesk, ale nezískajú tých, ktorých by získali mali. Kresťania majú vnášať svetlo do života, nie život diktovať. Druhé, čo chcem v tejto súvislosti povedať je, aby sme neboli známi len tým, že sme vždy zásadne proti niečomu. Treba, aby sa o nás vedelo, že sme aj za niečo. JE LAHKÉ REPTAŤ NA TMU, ALE JE ŤAŽKÉ ZAPÁLIŤ SVETLO.

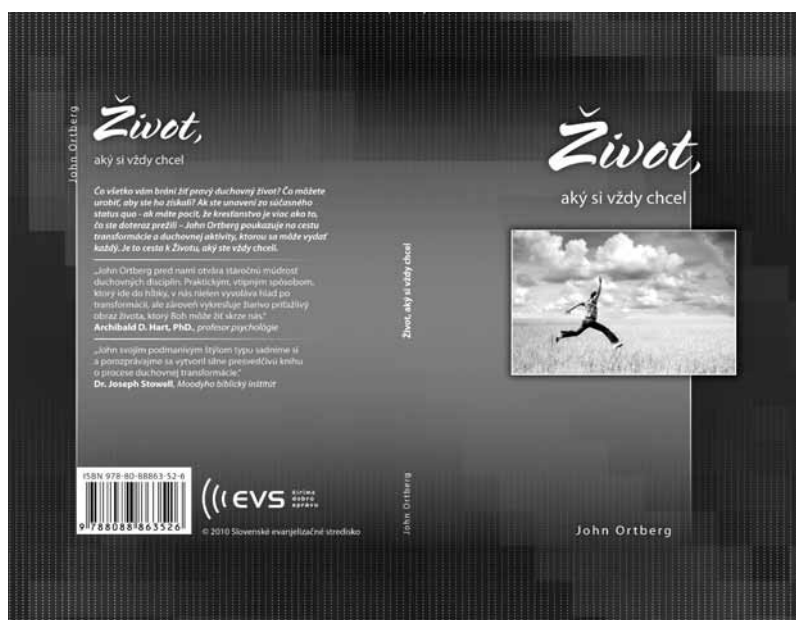
Vedia o nás, že sme proti potratom, proti homosexuálom, proti neviem čomu všetkému ešte, ale nevidia o nás, že sme za lásku, za milosť, za odpustenie, za hodnoty života.

Mal som na základnej škole spolužiaka, ktorý bol o dve hlavy vyšší od všetkých, ale strašne bojzlivý. Keď dakto naňho dupol, stiahol sa a reagoval veľmi bojzlivito. Ale jedného dňa prišiel z prázdnin a niekto mu, ako bolo tradíciou, niečo chcel spraviť a on sa nezľakol. Nedal sa. A zrazu všetci zistili, že už s ním nemôžu robiť, čo chcú, že sa zmenil. Mám pocit, že aj my kresťania sme takí, ako bol on, ten veľký silný no bojzlivý chlapec. Akoby sme neverili, alebo nevedeli že

Mne dáva autoritu krajina, ktorá ma vyslala, nie moja sila. Čo sme to za veľvyslanci, ak sa nevieme ozvať a jednoducho povedať postoje Toho, ktorý nás poslal?

Máte nejakú túžbu do najbližších dní, konkrétne cieľ?

Možno to vyznie čudne – ja som veľmi šťastný človek. A túžby – Pán Boh je ku mne taký dobrý, že mám všetko, o čom som sníval. Nesplnené túžby nemám. To za seba. A pokiaľ ide o prácu? – Chcel by som, aby tím, ktorý sa sformoval v EVS nezastal, ale aby rástol. Keď už som ja v tom tíme teraz kľúčovou osobou, aby som bol osobou, ktorá ich vždy dokáže povzbudiť

môžeme obstáť. Veď byť veriacim človekom, to neznamená byť niekým, kto je naivný, alebo nahlúply. Mnohí veriaci sú významní intelektuáli, vedci, umelci, manažéri..., a sú tu tisíce slušných a hodnoty si vážiacich ľudí, ktorí rozumejú veciam. Myslím si, že aj my by sme sa mali raz vrátiť z prázdnin a ukázať, že na nás nemožno len tak, bez odozvy dupnúť a my sa stiahneme. My sa nemusíme báť. Naša sila nie je v nás, ale je v Kristovi. My sme Jeho veľvyslanci, my máme len obhajovať jeho pravdu a žiť podľa nej. Ale ako keby sme sa báli hovoriť o Jeho pravde. Čo je to za veľvyslanca, ktorý v cudzine neobhajuje svoju krajinu? Bez ohľadu na to, či je veľký chlap, alebo malý chlap.

a posilniť, aby som sa nestal pre nich zväzujúcou brzdou. Predstavte si, že ste misionár a ste brzdúply. Ale jednu permanentnú túžbu predsa len mám: Aby práca, ktorú robím v EVS bola prácou na budovaní Božieho kráľovstva a túžim po tom, aby sme boli pokorní a ľudskí. To je moje miesto pred Bohom a túžim po tom, aby tam smerovali aj ľudia, ktorí sú okolo mňa na pracovisku. Naozaj chcem, aby sme boli Boží veľvyslanci, aby sme kráčali po cestách, ktoré On pre nás pripravil, aby sme vnímali Jeho vedenie... Viem, že to môže niekomu znieť ako frázy, ale pre mňa to nie sú frázy. Toto je môj cieľ v najbližších i budúcich dňoch. ■

MOJE ZLOMOVKY

JIŘÍ DOHNAL

(Kazatel-misionár, pôsobí v zbore Letničnej evanjelikálnej cirkvi v Rovinji, ktorý založil.)

Každý človek prešiel nějakou zlomovou situáci ve svém životě, která ho natrvalo změnila. Někdy k dobrému, někdy ke zlému. Když se mě někdo zeptá na nějakou zlomovou situaci v mém životě, hned se mi vybaví, jak mi v roce 2005 sklouzly ruce z oroseného rámu okna, ze kterého jsem lezl opatrně ven a jak jsem sebou šlehl asi ze 150 cm rovnou na zadnici a pak na záda a doslova se přerazil vejpůl. Třetí lumbální obratel se kompresivně rozdrtil, takže to byl opravdu zlom se vším všudy. Jen zázrakem jsem neochrnul. To však není zlom, který by v mém životě měl trvalejší následky.

Vzpomínám si, jak jsem se koncem roku 1990 rozhodoval, jestli půjdu na plný úvazek jako pastor s nástupním platem něco přes 6 000 Kč (jestli si dobře pamatuji), nebo přijmu nabídku pracovat jako restaurátor starožitností v Mnichově za 3 000 DEM měsíčně. Sloužil jsem jako pastor už asi 2 roky, ale při zaměstnání. Prožíval jsem tehdy, že ať se rozhodnu jakkoli, Bůh mi požehná. No, děkuji pěkně. To člověku zrovna rozhodování neusnadní. Chodil jsem několik týdnů s hlavou jako pátrací balón. Pak jsem si sedl kdesi v noci na pařez, myslím, že to bylo na Petříně, zvedl jsem hlavu a civěl Bohu do obýváku a najednou jsem měl v tom nočním tichu jasno. Bůh by mi požehnal, ať už budu restaurátor nebo pastor na plný úvazek. Ale to, co by Otcí udělalo větší radost je, kdyby jeho syn restauroval lidské životy a věnoval se věcem věčným. A tak jsem v únoru 1991 pověsil femeslo na hřebík a nastoupil na plný úvazek jako pastor.

Na obzoru „Jugoška“

Další „lámačka“ a prima rozhodováníčko bylo naše povolání na misií do Chorvátska. Přišlo to v době mé největší spokojenosti. To roztomilé kotě Kateřina se stalo mojí ženou, a jestliže apoštol Pavel byl v třetím nebi, tak já v sedmém. Společenství, kde jsem sloužil jako pastor šlapalo jako vidlicový turbo diesel šestiválec. Počet členů od roku 1989 vzrostl z 28 na 180 dospělých a něco přes 60 dětí. Skvělý kolektiv starších a vedoucích domácích skupin. Biblická škola pro vedoucí. Dva chválicí týmy. Tři oddělení nedělní školy. Ani jsem si v té blaženosti zadnici neohřál a už mně Pán šeptal cosi o Jugošce, kde zuřila občanská válka na plný cérez, a že prý: „Jurášku a Kačenko, no tak, šup! Vy budete první, koho tam pošlu...“ Nejdřív jsem dělal jako, že nejsem Jurášek a nějakou dobu jsem to rozháněl jako páru nad hrncem. Ta myšlenka byla natolik sílená, že jsem musel nakonec připustit, že by to mohlo být od Pána. A pak to šlo ráz na ráz. Po naší první průzkumné cestě po Chorvátsku a Slovinsku v roce 1993, kdy tam ještě zuřila na některých místech děsivě krutá válka, jsme se oba, jak Káta tak já ujistili,

že nás tam skutečně volá Pán. Když jsem v lednu 1996 seděl v našem bytě v Holešovicích a koukal na všechny ty krabice, které jsme museli nějak nacpat do naší Omegy, uvědomil jsem si, že je to všechno, co si s sebou budeme moci vzít. Naši přátelé se do těch krabic nevejdou. Ani naše rodiny, ani náš sbor, ani náš útulný byt, ani jistota, že ráno nebudou na ulici Komunardů tanky. Došlo mi, že jsem vyměnil stabilní, prosperující zemi za balkánské rašeliníště. Místo supermarketů super ruiny, místo rozvíjející se demokracie, jakýsi nacionalisticko-katolický xenofobní tudžmanizmus. A místo jistoty, trvale přítomná nejistota a strach nepohodlného, ale trpěného Čecha, dovozce paštík a jakéhosi nového cizího náboženství. A to jsem zdaleka nevěděl, co nás v Chorvátsku ještě čeká. Naštěstí. Kdybych to býval věděl, tak nevím, jestli bych ty bedny zase nevybalil... Bylo to tehdy těžké rozhodování a neobešlo se bez slz našich a slz desítek bratří a sester. Říkal jsem si tehdy, že věci, které vyžadují velké oběti mívají zpravidla velký význam. A já chci dělat to, co má v Božích očích velký význam. Konec konců, co jsou mé, nebo naše oběti vedle Kristovy oběti. A tak jsme práskli 6. 1. 1996 do koní a po zledovatělých dálnicích a cestách se dokodrcali do Rovinje.

Od iluzí k realitě

Mezi sny a iluzemi bývá často tenká čára. Sny jsou dobré, jsou-li od Pána. Iluze nikdy. A někdy ani sami nevíme, nakolik je náš sen vizí od Pána a nakolik výplodem vlastní iluze. A často si sami namícháme takový duchovní koktejl. Když se však smíchají ty dvě věci, je z toho třaskavina. Nevěřím, že svět vznikl velkým třeskem. Ale věřím, že naše světy zanikají velkým třeskem. Iluze s vizí (tou Boží) se mají rádi asi jako tělo a Duch. Iluze to nevydrží, explodují a rozplynou se jako vzdušný zámek. Nejdříve to vypadá jako konec. Ale až pomalu slehne prach, ukáže se, že to Boží přežilo a zůstalo v tom prachu pevně stát. Teď už to není vzdušný zámek, možná jen takový malý skromný domeček. Ale zato je reálný, pravý, nefalšovaný a z cihel! Ze žádného vzduchu!

Krom těch krabic a vize jsem si s sebou na misií vzal i iluze. Iluze o sobě, iluze o tom jak rychle církev v Rovinji poroste a za jak krátkou dobu budeme vychovávat duchovní vedoucí a zakládat sbory na Istrii. Iluze o budoucnosti a druhých lidech vychází vždycky z iluze o sobě. Měl jsem tehdy poměrně jasno v tom, kdo jsem a k čemu jsem povolán, jako asi většina z nás. Když se smíchá vize, iluze a přidá se k tomu ještě trochu krize středního věku a protřepe, dočkáš se takového ohňostroje, že tě budou sbírat ze země. Ke všemu se ještě přidaly vážné zdravotní potíže, nespavost a už jsem si říkal, co tu Káťa s dětmi budou dělat, až tu nebudu. Přemýšlel jsem jak je zabezpečit až umřu. Až když za mnou přijeli z Prahy moji bratři, kteří byli kdysi mými nejbližšími spolupracovníky a viděli, v jakém jsem stavu, skoro mi přikázali, abych si vzal tříměsíční zotavnou dovolenou. A to bylo klíčové. Dobře, že jsem je poslechl. Teprve po měsíci v horách jsem začal znovu vidět nebe a slyšet jakoby z dálky hlas svého Pána. A teprve posledních 14 dní, kdy jsem byl sám v Beskydech v jedné dřevěnici, ke mně Pán mluvil jasně, jako kdyby seděl vedle mě. (Možná tam i seděl. Myslím si, že má Moravu a nás Moraváky obzvláště rád a že dřevěnice zasypané sněhem, s rampouchy až na zem se mu líbí ze všeho nejvíce). Zotavení z vyhoření mi trvalo vlastně několik let. Bylo to postupné. Začalo v té dřevěnici. Tam jsem začal chápat, že celý ten příběh není tolik o lidech, kteří mi ublížili, ani o satanovi, který kul pikle a využil mých slabostí, ale v první řadě o mě a o mých iluzích.

To Bůh mne hodil do tavící pece a „zpruboval mne.“ V té ohnivé peci jsem byl přesvědčen, že za tím vším stojí satan a ne Pán. Vždyť Pán je dobrý a nevystavil by mě takové bolesti a takovému utrpení.

Bederní komnaty

Má-li se oddělit struska od zlata, musí vše ztratit svůj původní tvar, lesk i pevnost. Zhodnocení zlata není možné bez žáru ohnivé pece. Ušlechtilost se rodí v ohni. Zdálo se, že mne Bůh chytil do léčky. Kolikrát na mě dotírala myšlenka, že na mě Bůh narafičil past. Nicméně, oheň pronikl až do beder – místa kam má přístup jen sám Bůh a klíč od těchto dveří je, bohužel, jen jeden a jmenuje se „souzení.“ My sami můžeme proniknout do svého svědomí, protože (s)vědomí má co do činění s vědomím, proto ho můžeme zpytovat, neboť si jsme schopni uvědomit své vědomé skutky, chtěné i nechtěné, své myšlenky a motivy, přiznané i zapírané. Ale „bedra“ jsou tak hluboko, že člověk sám do nich nepronikne. Jen Bůh ví co v nich je. Co je v tomto temném místě naší bytosti, je nám samotným skryto. Jen Bůh tam může vstoupit – odemknout tuto temnou komnatu klíčem souzení a posvítit v ní ohněm utrpení. Často si k tomu používá druhé lidi, kteří jako by nám skákali po hlavě, tupili nás a ponižovali, jindy v tom jsou druzí nevině – žádnou bolest nám nezpůsobují a přesto vedle nich trpíme. A Bůh nás nechá řvát bolestí a nechá nás kousat do těch lidí kolem nás, protože i pro ně je to zkouška, zda to pro Něj vydrží, i oni jsou ve výhni zkoušek. A my se budeme dožadovat útěchy a úlevy, ale žádné útěchy ani úlevy se nám nedostane. Až když ochráníme a padneme vyčerpá-

ním na tvář připraveni zemřít, tak se teprve začne něco dít... Budeme ležet nepohnutě a rezignovaně očekávat smrt a místo toho v sobě ucítíme zurčet pramínky nového života. Pomalu vstaneme a jako bychom byli o sto kilo lehčí a 20 let mladší. Struska z beder byla odstraněna, nenaplněné a mylné představy, žadonící touhy, neodbytná očekávání, iluze i neoprávněné nároky byly usmrceny. Zemřely. Zemřely, abychom my mohli žít. Když jsme řvali o pomoc, Bůh nezasáhl, protože nás chtěl zbavit našich bederních, všude přítomných společníků, kteří nám život jen ztěžovali a ztěžovali život i lidem kolem nás. Jak rád by nás byl utěšil, jen kdybychom se tolik neztotožňovali s našimi bederními společníky a neřvali s nimi unisono o život. Oni však byli odsouzeni k smrti a my k životu. Bůh je nechal zemřít a nás pozvedl k novému životu v nové kvalitě a svobodě, v novém lesku přecháštěného, zprubovaného zlata. Taková je cena následování, taková je cena sebevydání, taková je cena svobody.

Dá se vyhnout iluzím? Podle mne ne. Iluzím se nevyhneme. Do života vstupujeme s nimi a celý život se

jich zbavujeme. Jediné co se mění je intenzita našeho zpěčování a míra našeho vlastního údivu nad tím, že nejsme, co jsme si mysleli a hloubka našeho rozčarování. A pak se taky měníme my sami a mění se i naše lpění na Kristu a jen na Kristu. Kotrmelece, orání hubou, pády z výšin, smyky a narážení hlavou na zdi, jsou běžnou lidskou zkušeností, která nás bude provázet po celý život, přestože jinak umíme chodit rovně a dokonce někdy i stát na jedné noze.

Když dnes porovnám ten starý obrázek o sobě, co jsem si skládal jako puzzle z toho, co mi o mě řekli blízcí a důležití lidé s tím, jak vidím sebe dnes, tak se dívám, jak jsou si ty dva obrazy podobné. Jsou skoro stejné. Nemyslel jsem si tehdy o sobě úplně nesmysly, které byly daleko od pravdy. I dnes si o sobě myslím v podstatě stejné, nebo podobné věci. Rozdíl je však v tom, že dnes to nevím od lidí, ale od Pána. Už to nejsou puzzle, které se pod tlakem rozpadnou na kousičky, ale sebepoznání jehož zdrojem je věčný Tvůrce všech individuí. ■

Pripravil:
BOHUSLAV PIATKO
Ilustračné foto
JARMILA UHLÍKOVÁ,
ARCHÍV ZBORU SMIŽANY
Foto z besedy:
BOHUSLAV PIATKO

Bratislava – Kaplnka

NOVÉ ZBORY

Pri plánoch a víziách viacerých zborov Cirkvi bratskej som sa stretol s názorom, že pripomínajú skôr plány developerskej firmy a nie cirkvi, že ide viac peňazí do budovania stavieb ako do sociálnej a duchovnej oblasti. Nuž - pred pol storočím boli na Slovensku 3 zbory CB a dve či tri modlitebne. Dnes je zborov 17. Developeri Cirkvi bratskej postavili na Slovensku predovšetkým stavby ducha, ktoré si vyžadujú aj stavby z tehál. Výstavba tých tehlových už nestačí stavbám ducha. A to nie je najhoršia známka pre staviteľov Cirkvi bratskej. V tomto roku vznikli dva nové zbory – v Bratislave zbor KAPLNKA a v Spišskej Novej Vsi zbor v Smižanoch. O nich bude nasledujúca beseda.

Spišská Nová Ves – Smižany

CIRKEV NEMÔŽE ČAKAŤ, ŽE DNEŠNÍ ĽUDIA BUDÚ CHODIŤ ZA ŇOU, MUSÍ ÍŠŤ ZA ĽUĎMI.

Pozvanie na besedu prijali:

JOSEF SÝKORA, kazateľ a správca zboru CB Bratislava – Cukrová,
DANIEL PASTIRČÁK, kazateľ a správca zboru CB Bratislava – Kaplnka,
MARTIN JURČO, kazateľ a správca zboru CB v Prešove,
MARTIN KAČÚR, kazateľ a správca zboru CB Spišská Nová Ves – Smižany. Moderoval a redakčne upravil BOHUSLAV PIATKO.

Kedy nastane v materskom zbere situácia na vznik nového zboru?

D. Pastirčák: Príčin, ktoré spôsobia, že sa objaví potreba vzniku nového zboru je veľa. Môže v pôvodnom zbere vzniknúť skupina, ktorá si predstavuje realizáciu misie alebo kresťanskej zbožnosti nejakým iným spôsobom, a tak v pôvodnom zbere vznikne isté pnutie, ktoré by mohlo vyvrcholiť aj konfliktom. To sa v cirkvi stáva najčastejšie. Názorová rozdielnosť je silnou motiváciou, pre tých, ktorí sa vymedzujú. Toto však nie je najlepší spôsob vzniku. Iný model môže byť, že sa materský zbor jednoducho rozhodne vytvoriť ďalší zbor – povedzme z priestorových, geografických a iných dôvodov. V našej cirkvi tak vznikajú zbory zo staníc, ktoré sú geograficky mimo materského zboru. To je prípad väčšiny východoslovenských zborov...

...zostaňme v Bratislave.

D. Pastirčák: Ten prvý podnet sa dnes zdá už smiešny – na Cukrovej bola taká preplnenosť, že sme začali hľadať riešenie na vzniknutú situáciu. Myšlienka založenia nového zboru sa ozývala čoraz častejšie, ale treba povedať, že sa do toho nikomu nechcelo. Všetci sme si uvedomovali, že to nie je jednoduché. Predovšetkým treba nájsť niekoho, kto sa do toho pustí a ten niekto nemôže byť sám. A musia byť aj ďalšie dôvody, ktoré by ľudí k takémuto kroku inšpirovali. Iný motív ako misijný

vlastne ani nemôže byť. Ale s tým sa musia tí, čo takéto niečo chcú iniciovať, vnútorne stotožniť, že to chcú spraviť. Musia si uvedomiť, čo nový zbor prináša, že prináša nielen nové miesto, ale asi aj inú príchut', vnáša inú kultúru do života veriacich a podobne. A takéto motív sa postupne v zbere Cirkvi bratskej na Cukrovej začal vynárať a postupne sa skupina ľudí s týmto motívom začala formovať na Podvečerných bohoslužbách. Tie boli od začiatku myslené ako misijný projekt s predpokladom na založenie ďalšieho zboru.

M. Jurčo: Ja som Prešovský projekt osamostatňovania väčších staníc zdedil od svojich predchodcov. Realizovala sa dlhodobá vízia, že sa budú väčšie stanice osamostatňovať. Dôvod bol skôr geografický, pretože boli vzdialené od sídla zboru 30-100km. Tie spoločenstvá žili svojím životom dlhší čas. Zmyslom každého osamostatnenia bolo, aby spoločenstvá dokázali, že sú životaschopné a že dokážu už rásť aj samostatne, s plnou zodpovednosťou za seba.

Spolu som vás pozval aj preto, lebo ide o dva diametrálne odlišné procesy, takže verím, že bude celkom zaujímavé ich takto porovnávať. V Bratislave sa uskutočnilo oddelenie časti zboru, v Spišskej Novej Vsi vznikol zbor z dlhodobo existujúcej stanice.

D. Pastirčák: V Bratislave na začiatku nebol nikto, okrem mňa, pretože staršovstvo vyzvalo mňa,

či do toho pôjdem. V Smižanoch (Sp. Novej Vsi) bolo existujúce a funkčné spoločenstvo veriacich. V bratislavskom zbere to bolo tak, že áno – nový zbor je dobrá myšlienka, ale nám je, v podstate, dobre tak, ako je. Nikto to necítil ako svoje poslanie. A spočiatku ani ja nie. Až po istom osobnom hľadaní v samote a modlitbe som začal dôverovať tomu, že tá výzva je Božím volaním.

M. Kačúr: Východné Slovensko vôbec, je v tomto špecifické. Veď na východnom Slovensku bol v Prešove pred 50 rokmi jediný náš zbor, všetko ostatné boli stanice. Dnes je tu 7 samostatných zborov (Bardejov, Vranov n. Topľou, Hermanovce n. Topľou, Michalovce, Košice a Prešov a od januára tohto roku už aj Sp. Nová Ves – Smižany.) Tu cirkev pracovala veľmi cieľavedome na tom, aby vznikali nové zbory.

Vrátim sa k prvej otázke: Čo sa musí stať v zbere, aby padlo takéto rozhodnutie?

J. Sýkora: Čiastočne to už zaznelo v odpovediach na tú prvú otázku: Dozrejú určité vnútorné a vonkajšie dôvody. Misijná snaha, snaha priniesť zvest o Kristovi ľuďom, ktorí ho ešte nepoznajú, sa dostane do určitého štádia, kedy je budovanie samostatného spoločenstva akýmsi prirodzeným riešením. Samostatnosť je cesta, ako hlbšie odhaliť svoju identitu, ako robiť veci lepšie, ako byť sám za seba zodpovedným. Samostatnosť a zodpovednosť môže ►

motivovať ľudí k tomu, aby sa viac a intenzívnejšie podieľali na tvorbe Božieho diela medzi nami.

D. Pastirčák: Treba povedať, že to, čo spomíname nie sú nejaké absolútne modely. Myslím si, že celkom pokojne môže existovať zbor, kde fungujú popri sebe 3-4 úplne odlišné typy bohoslužieb, dokonca až tak, že sú to úplne odlišné spoločenstvá, ktoré spájajú len nejaké základné spoločné znaky. My sme si zvolili cestu osamostatnenia. A keď padne takéto rozhodnutie, prídu už len veci na praktické riešenia – je toto vznikajúce spoločenstvo dostatočne silné na to, aby prevzalo aj materiálne a finančné záruky na zabezpečenie existencie samostatného zboru? Pre vznik nového bratislavského zboru je charakteristické, že sme projekt začali ako experiment s novými formami bohoslužieb a nie ako skupina ľudí s vyhranenou predstavou a so spoločnou túžbou zakladať nový zbor. Až v procese tvorby bohoslužieb sa začali formovať konkrétne vzťahy a spoločný duchovný život. V tom spoločenstve sa vyformovalo jadro zaangažovaných – tých, čo za proces prevzali zodpovednosť. To bolo najdôležitejšie. Postupne to spoločenstvo rástlo a dospelo k dôvere, že už máme na to, aby sme sa osamostatnili. Takéto rozhodnutie musí prísť v primeranom čase – nemôže prísť príliš skoro, lebo je riziko, že to rodiaci sa zbor neutiahne, alebo neskoro, keď prvotný výtrysk energie ochabne.

M. Jurčo: Je to zvláštne, že tieto dva zbory vznikajú v rovnakom čase v jednej cirkvi, lebo ich cesty k osamostatneniu sú odlišné. Keď zoberiem iba časový horizont. Bratislavský zbor sa začal rodiť pred 4-5 rokmi, spišskonovoveská stanica začínala pred viac ako 50 rokmi. V Bratislave to kvasilo 4-5 rokov, v Spišskej Novej Vsi viac ako pol storočia... Ale nie je to len o dobe kvasenia. Už som spomínal, že staršovstvo prešovského zboru po novembri 1989 prijalo víziu transformácie staníc na zbory. Keď čítame Novú zmluvu a študujeme históriu prvej cirkvi vnímame to, že rast zborov išiel cez takéto delenie. Nové zbory z prešovských staníc nevznikali pre rozdielnosť názorov, pre inú teológiu, pre ne-

Josef Sýkora, Martin Jurčo

súhlas s liturgiou. Dôvodom boli vzdialenosti. Keď si uvedomíme, že od Zemplína cez Šariš až po Spiš, všetci nedelú čo nedelú prichádzali do Prešova, stávalo sa to aj finančne náročným. Súčasnosť potvrdzuje, že mnohí ľudia už nemôžu dochádzať na bohoslužby každý týždeň. Cirkev nemôže čakať, že dnešní ľudia budú chodiť za ňou, musí ísť za ľuďmi. A to obsahuje aj Veľké poverenie Pána Ježiša: „*Chodte do celého sveta a ohlasujte evanjelium všetkému stvoreniu.*“ Nepovedal, zvolávajte ľudí na jedno miesto, ale chodte za nimi tam, kde sú. A myslím si, že obdobný proces vo vývoji myslenia prebiehal aj v Bratislave, len trochu na inej báze. Verím, že vedenie bratislavského zboru hľadá cestu, ako sa dostať k ľuďom, hoci v tomto prípade nie geograficky vzdialeným, ale odlišným, povedzme, kultúrne, sociálne.

To, čo hovoríš asi potvrdzuje aj fakt, že nový zbor vzniká prevažne z ľudí, ktorí prišli na

Cukrovú a nie len z tých, ktorí tam vyrástli. Keď budete hľadať sídlo, presídlili sa nový zbor tam, odkiaľ je teritoriálne najviac ľudí?

D. Pastirčák: Myslím si, že Bratislava je v tomto trochu v inej situácii ako mimobratislavské zbory. Cukrová priťahuje ľudí svojou špecifickosťou. Nie je to bežná farnosť, ako ju majú ľudia v predstave. Teda taká, že by patrila do nejakej mestskej štvrte, kde združuje miestnych obyvateľov. Sila zboru na Cukrovej nie je v tom, že sa snaží oslovovať susedov v tej istej štvrti, ale v tom, že v istom zmysle oslovuje ľudí z celého mesta a tí sem prichádzajú z rôznych, od centra vzdialených mestských častí. Podvečerné bohoslužby majú tú istú vlastnosť. Ich pôsobenie sa však posunulo k trochu odlišnému kultúrnemu typu, ktorý by na Cukrovej v jej klasickejšom vydaní zrejme neprišiel. Nie je výnimkou, že k nám prichádzajú ľudia až z Brna a iných miest. Čiže – nie je to zbor miestneho – teritoriálneho typu. Z tohto

Martin Kačúr, Daniel Pastirčák

hľadiska je, podľa mňa, úplne jedno, v ktorej časti Bratislavy nájdeme svoje sídlo. Treba podčiarknuť, že ani bratislavský zbor nevzniká z konfliktu. To sa mi zdá podstatné a na celej veci hádam najkrajšie. Vzniká ako misijný projekt staršovstva. Jeho inšpirátor a vizionár Igor André, žiaľ už nie je medzi nami a nemôže s nami zdieľať radosť z naplnenia svojej vízie. Bizarným prvkom bolo možno to, že ja som v čase vzniku projektu nového zboru bol na jednej strane správcom materského zboru, na druhej strane tým, kto zbor zakladá.

Je možné takto vznikajúci zbor vnímať ako misiu?

J. Sýkora: Jednoznačne áno! Ale keď počúvam Martina, tak musím povedať, že bratislavský zbor nebol misijne orientovaný v tom zmysle, ako hovoril o prešovskom zbore. Pokiaľ si pamätám, tu nedominovala myšlienka zakladať nové zbory. Nás pôvodne k týmto úvahám podnietil nedostatok miesta v priestoroch kostola na Cukrovej

a snaha o uvoľnenie priestoru na dopoludňajších nedeľných bohoslužbách. Tak vznikli Podvečerné bohoslužby. Čo bolo najprekvapujúcejšie – na Podvečerné začali chodiť primárne ľudia zvonka. My sme si pôvodne mysleli, že na Podvečerné bohoslužby sa presunie časť ľudí z predpoludňajších. To sa však až v takej miere nestalo, no nečakane začali chodiť v hojnej miere ľudia mimo cirkvi. Z pôvodných 10–15 návštevníkov je to už dnes stovka pravidelných návštevníkov. A nový zbor má členskú základňu 40 členov Cirkvi bratskej. No, nie je toto misia...?

Prečo má nový zbor v Smižanoch sídlo v Spišskej Novej Vsi?

M. Kačúr: Smižany dnes od Spišskej Novej Vsi delí iba tabuľa. Ale dôvod je ten, že uvažujeme o tom, že sa presunieme bližšie do centra, k ľuďom, ako to hovoril pred chvíľou Martin.

M. Jurčo: Ešte krátku poznámku k tomu, čo hovoril Josef Sýkora. Jedno je zakladanie zboru, to je

to, čo sa deje v Bratislave. To je v podstate projekt, kde sa naozaj zakladá nový zbor, do ktorého prichádzajú noví ľudia. Je výsledkom misijného pôsobenia. V Spišskej Novej Vsi ide o osamostatnenie sa už existujúcej práce. Zbor v Spišskej Novej Vsi z tohto hľadiska nie je v tejto chvíli typicky misijný. Ale chce byť misijným v prostredí, kde bol ustanovený! V Spišskej Novej Vsi sa prví ľudia prebudili a obrátili pred 50 rokmi, v Bratislave tento proces prebieha, aspoň čiastočne, v súčasnosti.

Prečo nový bratislavský zbor prijal názov: Kaplnka?

D. Pastirčák: Menujeme sa: Zbor Cirkvi bratskej v Bratislave – Kaplnka. Prečo? Pri Podvečerných bohoslužbách vznikla internetová skupina a tam sme zadali úlohu na názov nového zboru. Prišlo okolo 150 návrhov, z nich sme spravili výber a hlasovaním sa vybral názov Kaplnka. A to bol aj náš prvotný návrh. Jednoducho – ide o starý symbol. Pred 20 rokmi na duchovných cvičeniach s františkánmi vznikol sen o Kaplnke, ktorá by architektonickým aj výtvarným jazykom vyjadrovala našu vieru v kultúrnom kontexte 20. storočia. Už roky existujú ku Kaplnke projekty. Kaplnka by mala spájať na jednom mieste svetské so svätým. Kultúrne centrum s miestom bohoslužby. Ten sen od vtedy s nami žije a inšpiroval i podvečerné bohoslužby – preto i to meno: Kaplnka.

Bratislavčania spomenuli počty členov a návštevníkov, ako je to na Spiši?

M. Kačúr: Vznikom nového zboru sme prevzali prácu od košického zboru na stanici vo Vítkovciach, ktorá je neďaleko. To je rómska misijná stanica. Náš zbor má teda spolu s touto stanicou asi 30 členov. Na naše nedeľné bohoslužby prichádza štyridsať ľudí. Vo Vítkovciach majú každú nedeľu svoje bohoslužby a raz do mesiaca, keď je Večera Pánova, prichádzajú medzi nás na spoločné bohoslužby.

Pri osamostatnení fungujúcej stanice asi ani nemohli v materskom zbore zaznieť hlasy proti. Pri delení zboru ▶

v Bratislave však tieto hlasy zazneli. Sú obavy, že sa zborový život oslabí, zánikom istej polarizácie sa možno spomali rasti? Ako to vidíte?

J. Sýkora: Myslím si, že takéto reakcie sú prirodzené. Dnešný nový zbor začal ako experiment a postupom času priniesol výrazné obohatenie života celého zboru na Cukrovej. Množstvo nápadov, ktoré sa tam realizuje inšpiruje aj nás. Napriek tomu si myslíme, že dozrel čas na samostatnosť tohto spoločenstva a že to priniesie úžitok obidvom zborom. Ja som osobne prekvapený, že proces delenia prebehol tak pokojne. Myslím si, že bolo veľmi dôležité, že sa o tom už dlho rozprávalo, prebiehali laické i odborné diskusie, ľudia sa mohli vyjadrovať na viacerých členských zhromaždeniach, takže riziká, ktoré mohli priniesť napätia sa dlhší čas ventilovali a vydiskutovali. Takže vlastne – nenastalo žiadne prekvapenie. Povedal by som, že obe strany boli na akt oddelenia pripravené.

D. Pastirčák: Vnímam tieto obavy ako sčasti opodstatnené. Sú odrazom toho ako hlboko si ľudia na Cukrovej osvojili ideu „Jednoty v rozmanitosti“, ktorá tu bola po celé dlhé roky vyučovaná a zdôrazňovaná. Vždy sme zdôrazňovali, že konzervatívny a reformný prúd musia spolu existovať vyvažovať sa navzájom a dopĺňať sa. Uvažovať o zakladaní nového zboru, bolo možné iba vďaka tomu že tu bol Josef Sýkora. V ňom som videl istú záruku continuity – tejto jednoty v rôznosti. Teraz je tu i Matěj Hájek. Cukrová má charakterovo zreľých a obdarovaných duchovných vodcov. Dnes už možno povedať, že potenciálne riziko sme vďaka Bohu prekonali. Na Cukrovej celkom zreteľne zostáva polarita medzi strážcami starého a nositeľmi nového. V Kaplke sa táto polarita prejavuje tiež. Má však samozrejme odlišnú prichuť.

Akú máte predstavu o budúcej spoluexistencii?+

D. Pastirčák: Veď v praxi to už tak funguje: Napríklad veľkonočné bohoslužby: Na Veľký piatok a Bielu sobotu sme mali bohoslužby ranné a podvečerné spolu.

Pripravoval ich tím ranných bohoslužieb, ale boli plné tvorivosti a umenia. A to je len jedny príklad. Na druhej strane, keby si prišiel na Podvečerné, tak tam nájde nielen mladých, ale i starých ľudí a rôznorodosť – od ľudí pragmatických až po umelecky ladených. Takže – aj na podvečerných nájdeš podobnú rôznorodosť a polaritu.

J. Sýkora: Samozrejme, je tu túžba myšlienku jednoty v rozmanitosti medzi dvoma zbormi naplňať. Už sme hovorili o tom, že sa budeme stretávať aj v rámci staršovstiev, aby sme sa informovali o smerovaní a víziách našich zborov a rozbieha sa aj niekoľko spoločných aktivít.

Možno pár slov k tým obavám, že oddelenie priniesie ochudobnenie? Delenie na konzervatívnejších a reformnejších veľmi neberiem...

J. Sýkora: Pozrel by som sa na to inak. Áno, do istej miery je to ochudobnenie, ale ja vidím oveľa väčší potenciál vzájomného obohatenia. Cieľom kresťanského spoločenstva nie je, aby sme sa mali dobre, cítili sa spokojní s tým, ako nám je. Cieľom je oslava Boha a rast spoločenstva po každej stránke – duchovnej i početnej. Martin Jurčo často spomína obraz rodiny, kde rodičia zostávajú a deti odchádzajú. Aj keď má tento obraz svoje úskalnia, je užitočný. Nie je dobre, keď rodičia po osamostatnení sa detí zostanú sklúčení, lebo ich deti odišli. Do istej miery je to tak, ale je to zároveň aj impulz pre rodičov hľadať novú náplň života, lebo sa začína pre nich niečo úplne nové.

Smižany

A osamostatnenie je novým krokom aj pre deti, ktoré sa učia prevziať zodpovednosť za svoj život. Takže je to pre obidve strany impulz do nového života, obidvom stranám sa otvára na horizonte niečo nové. A odchodom detí sa predsa netrhajú rodinné väzby a vzťahy.

U vás na východe je aká predstava ďalšieho spolunažívania? Tam asi nejde celkom o predchádzajúci obraz rozchádzajúcej sa rodiny?

M. Kačúr: Tým, že Smižany/Sp. N. Ves po duchovnej stránke fungujú už niekoľko rokov samostatne, je tá štartovacia čiara trochu iná. Vlastne - všetko je už zabehané, v podstate išlo len formalitu osamostatnenia sa skôr v tej praktickej

rovine a prevzatie zodpovednosti úplne do vlastných rúk. Je iné spoločenstvo veriacich s kazateľom a iné, keď je odkázané na návštevy a duchovné vedenie odinakaľ. Zbor má mať pastiera, ktorý býva so svojím stádom. Ale to tu už viac-menej fungovalo. Ja sám tu pôsobím už 6 rokov, hoci ako kazateľ iba necelý rok a správcom som pár dní. U nás sa ten vzťah musí samozrejme inak vyvíjať, ako v Bratislave, minimálne kvôli tomu, že nás delí 80 kilometrov. U nás v rámci seniorátu vlastne fungujeme spoločne. Sú stretnutia kazateľov, staršovstiev, fungujú návštevy kazateľov na bohoslužbách... Jednoducho, viem o sebe, vieme kam a ako ktorý zbor kráča.

M. Jurčo: My sme sa dohodli na spolupráci, že sa budeme na

bohoslužbách striedať minimálne raz za štvrtok, čiže doterajšia spolupráca bude pokračovať, hoci trochu na inej úrovni. Na úrovni rovnocenných partnerov a nie na úrovni nadriadenosti a podriadenosti. Použijem aj tu obraz rodiny. Smižany sú dospelou dcérou, ktorá vykročila na svoju cestu, zbor má svoje staršovstvo, má svoje videnie, veríme, že od Boha, veríme že je to Pán Boh, čo nám a im dáva víziu. Uvedomujeme si to, že sa vzájomne potrebujeme. Nielen v rámci jedného mesta, ako je to v Bratislave, ale aj v rámci seniorátu. Bratislava má oproti ostatným zborom výhodu viacerých kazateľov, ktorí sa navzájom obohacujú. To v iných zboroch nemáme, preto to riešime iným spôsobom. Myslím si, že Martin Kačúr má so staršovstvom víziu a my sme tu pre to, aby sme im pomohli, ak bude treba. Už idú svojou cestou, ktorú budeme rešpektovať.

Prejdime teraz z duchovnej sféry a sféry vízií k praktickejšej časti. Zborový život to nie sú len bohoslužby a samostatný zbor, už to bolo spomínané, musí mať silu aj na materiálne-finančné zabezpečenie chodu zboru. Predpokladám, že deleňu, či vzniku predchádzali aj diskusie s kalkulačkou v ruke.

M. Kačúr: Samozrejme, je to jeden z predpokladov na samostatné fungovanie. Predsa sa nemôžeme tváriť, že sme sa samostatní a nechať sa rodičmi živiť, ak mám ostať pri obraze rodiny. Spočítali sme si to, a to, čo potrebujeme na zabezpečenie fungovania zboru vieme pokryť z vlastných prostriedkov. A je tu aj príslub, že keby sme sa dostali do problémov, materský zbor je tu.

M. Jurčo: Potvrdzujem, že predtým ako sme požiadali o schválenie vzniku zboru, tak kalkulačka sa poriadne zohriala aj v našich rukách. Myslíme si, že to zvládnu. Ale Martin spomenul, že materský zbor je tu, v prípade núdze... Samozrejme, že je, ale nemali by sme zabúdať, a to sa nám, žiaľ, v poslednom čase z našej cirkvi vytratilo, že nielen materský zbor je tu, ale je tu aj cirkev. Mali by sme byť viac citliví na potreby iných, lebo niekedy máme

možno aj prebytok a rozmýšľame, čo s ním, ako ho využiť vo svojom zbore, aj keď to nie je nevyhnutné, ale nespýtame sa, či niektoré iné zbory nezápasia o holú existenciu. Ale sú problémy, ktoré ani ekonomicky zdatné zbory nezvládnu. V Žiline by sa mala stavať modlitebňa, rekonštruujú v Michalovciach a mnohé iné, ale investičnú pomoc potrebujú aj malé zbory, ktoré žijú v prakticky nevyhovujúcich podmienkach, Vranov, Smižany, Trenčín, Trnava... A tu by silnejšie zbory mali byť solidárne s ostatnými.

Len krátka odbočka, keď si to spomenul: Pripravujú sa nové pravidlá zborových odvodov do cirkevnej pokladnice. Už sme o nich hovorili v téme Pe-

niaze z košíka, ale – myslíte si, že sú solidárne?

M. Jurčo: Myslím si, že sú solidárnejšie ako tie dnešné.

J. Sýkora: Verím, že to je prvý krok k ďalším, zásadnejším riešeniam v oblasti vnútrocirkevného finančného hospodárenia.

M. Jurčo: V tomto kole naozaj ide len o zohľadnenie solidárnosti. Tento návrh nerieši, a asi ani nebolo jeho úlohou riešiť nové cirkevné projekty, nerieši nové zbory, nerieši vikárov...

Solidarita súvisí čiastočne s našou témou, lebo nové zbory, aj keď vznikali s kalkulačkou v ruke, nesporne budú pomoc potrebovať. Ako Martin poznamenal, nie je to len

úloha pre materské zbory, ale pre celú cirkev. No zostaťme ešte v hraniciach materských a dcérskych zborov. Máte aj nejaké konkrétne projekty, ako im uľahčiť rozbeh?

J. Sýkora: Potenciál na finančnú samostatnosť zboru tam je, inak by sme nový zbor nerozbehli. Samozrejme, istý čas to bude vyžadovať väčšiu obetavosť od všetkých – od tých ľudí, ktorí tam chodia, aj od členov materského zboru. Finančná podpora nového zboru je zakalkulovaná aj v našom finančnom pláne do najbližšieho obdobia. Členskú schôdzu sme tiež informovali aj o ďalšom zámere staršovstva materského zboru – a to delimitovať jeden byt pre potreby nového zboru.

V nedávnej besede sme to pomenovali „peniaze z košíka“, teda peniaze, ktoré sú zo zbierok. Už sa to nejakodelí?

D. Pastirčák: My sme teraz dostali zakladajúcu listinu, na základe ktorej nám bude pridelené IČO a potom už môžeme založiť ako právnická osoba svoj účet a tak sa so vznikom nového zboru i jeho financovanie stane samostatným.

J. Sýkora: To neznamená, že nie je samostatné už teraz - v internom účtovníctve sa už zbierka a dary Podvečerných bohoslužieb vedú osobitne. Aj o tom sme informovali členskú schôdzu materského zboru.

Spomenuli sme aj zmenu sídel nových zborov. Vy ste to v Smi-

žanoch už naznačili registráciou sídla v Sp. Novej Vsi.

M. Kačúr: Zatiaľ fungujeme v rodinnom dome našich členov. Už som hovoril, že chceme ísť bližšie do mesta a nemáme v úmysle stavať novú budovu. Uvažujeme o vhodnom prenájme nejakého objektu, ktorý by slúžil aj iným ako bohoslužobným účelom.

Vznikol zbor a hneď ste dostali do vienkajanicu vo Vitkovciach. Aká je situácia tam?

M. Kačúr: Ide o rómsku osadu vo Vitkovciach. Tam sa zatiaľ stretávame v ich domoch. A tam je tiež veľká túžba mať vlastnú modlitebňu, lebo spoločenstvo rastie, beží tam už aj mládež, detská besiedka... takže priestory treba.

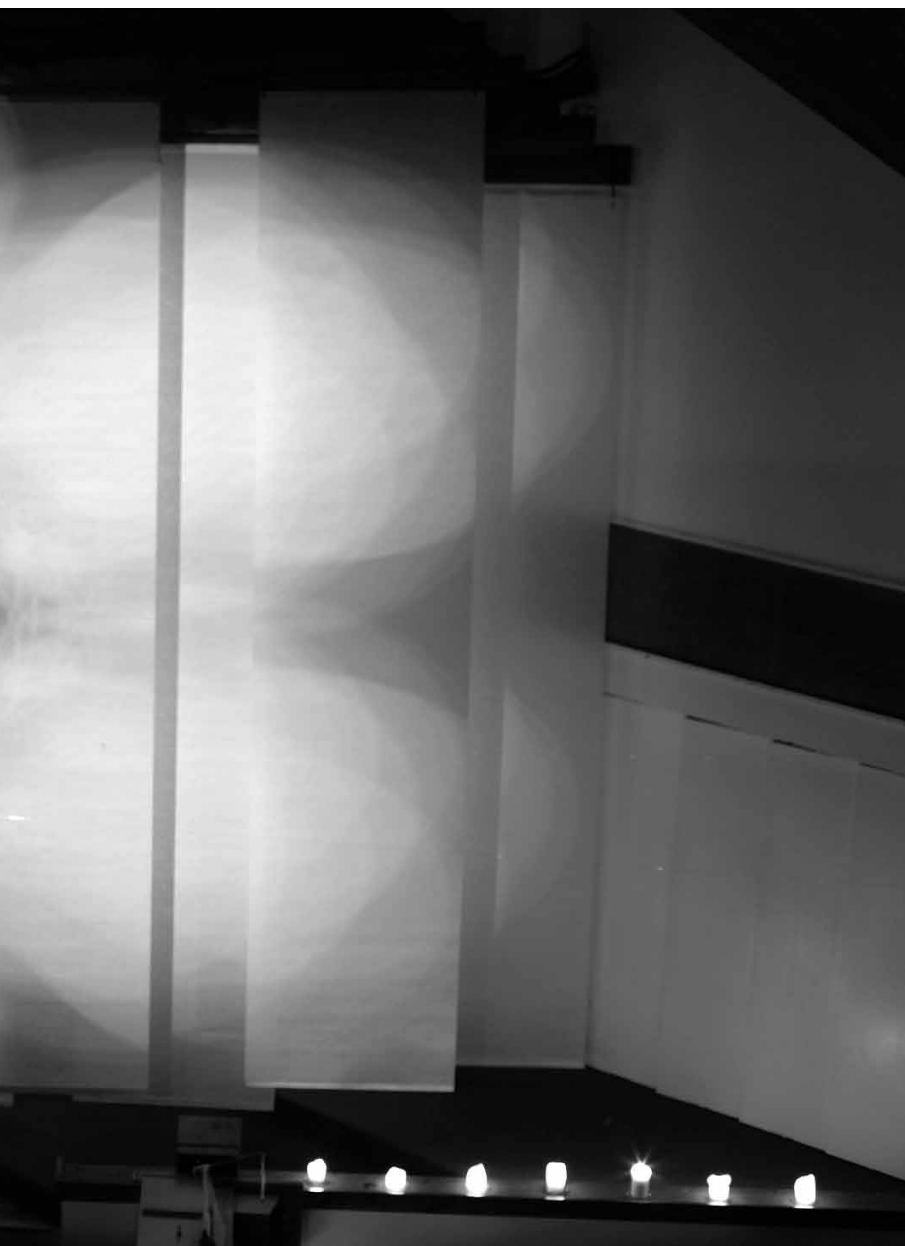
M. Jurčo: Možno by som aj ja mal dodať, že prešovský zbor odsúhlasil darovanie bytu, ktorý sme kúpili spoločne. Keď sme to prerátali, tak asi 2/5 dali členovia a návštevníci stanice v Smižanoch a zvyšok zbor v Prešove. Tento podiel bratov a sestier zo Spišskej Novej Vsi svedčí o tom, že sa dlhodobšie pripravovali na osamostatnenie a že sú schopní zvládnuť ekonomickú stránku existencie samostatného zboru.

Vy v Bratislave máte termín na vytvorenie samostatného sídla do konca budúceho roku. Akým smerom sa uberajú vaše úvahy?

D. Pastirčák: V prípravnom tíme, sme sa už v podstate zhodli na tom, že sa chceme pustiť do výstavby nového objektu. Vznikom nového zboru sa otvorila reálna možnosť realizovať 20 rokov starý sen o „Kaplneke mudrcov od východu“. Samozrejme, medzi dnešným stavom, ktorý je do konca budúceho roka a naplnením nášho sna bude treba riešiť sídlo nejakým provizóriom, zrejme podnájomom.

Ešte, aby sme nezabudli, materskému zboru na Cukrovej zostáva stanica Svätý Jur. Zaregistroval som, že tam sa tiež menil štatút.

J. Sýkora: Tam prebehli v poslednom čase dva pohyby, ktoré vnímame veľmi pozitívne. Svätý Jur je nevelké spoločenstvo prevažne mladých rodín, ktoré napreduje, narastá a smeruje k väčšej samostatnosti. Prvou zmenou je, že zo stanice zboru CB na Cukrovej sa stala samostatná kazateľská stanica s vlastným staršovstvom a vedúcim stanice, ktorý je automaticky členom staršovstva materského zboru. Tým je Milan Mitana. To druhé, čo vyšlo z iniciatívy Svätoturčanov je, že v Pezinku sa založila pobočka Základnej cirkevnej školy Narnia, kde sa budúci školský rok pokúšajú otvoriť 5 tried. Samozrejme, je to aktivita vyžadujúca širšie zázemie, ale iniciatíva je miestna a hodnotíme ju ako výrazný akt v tomto Podkarpatskom regióne s misijným potenciálom.

Niektorí si myslia, že filozofia je zbytočná veda. Iní, že ani vedou vôbec nie je. A predsa každý sa zaujíma o to, prečo veci sú také, aké sú. Prečo vôbec existujú. Aký je ich pôvod, ich zmysel a účel, aká budúcnosť. Ako sa rozhodovať a na základe čoho. Čo je správne a čo nie je, atď. Každý je teda filozofom, aj keď nemusí mať rád filozofovanie. Hlupákom predsa nechce byť nik. A láska k múdrosti je cestou, po ktorej kráča len skutočný filozof.

V najbližších číslach Dialógu preto pootvoríme okienko do sveta filozofie a etiky. Nazrieme do sveta pojmov, do myslenia súčasných aj dávnych mysliteľov, pokúsime sa porozumieť niektorým javom dnešnej doby. K tomu prizveme odborníkov, ktorí nám s tým pomôžu. Napíšte nám preto otázky a témy, ktoré vás zaujímajú, pošlite zaujímavé názory a staňte sa tak spoluautorami rubriky.

Hľadanie múdrosti si vyžaduje o. i. rozumieť slovám a pojmom. Ani to nemusí byť ľahké a jednoduché. Bez porozumenia slov a ich významov však nie je možné úspešne komunikovať. A bez dobrej komunikácie nie je zase možné sa stávať múdrom. Na úvod sa pozrime na slová, s ktorými sa bežne stretávame, ale nie vždy im rozumieme: pluralita, tolerancia, konzervatívny a liberálny.

(Tibor Máhrík, koordinátor rubriky)

TOLERANCIA V PLURALITNEJ SPOLOČNOSTI

JARMILA JUROVÁ

Pluralizmus

Pluralizmus názorov a presvedčení je dnes realitou každodenného života. Najčastejšie ho chápeme ako ideál dobrého života, ako charakteristickú črtu politiky v súčasných západných demokraciách, ako teóriu etiky alebo aj ako učenie kultúrnej rozmanitosti. Jednotlivci v spoločnosti tak majú rôzne morálne a náboženské presvedčenia, rozdielne názory na zmysel života, na to, ako dosiahnuť šťastie, ale aj na existenciu Boha. To všetko im umožňuje zákonodarstvo právneho demokratického štátu. Pluralistická spoločnosť uznáva pluralitu dohier a presadzuje ju umiernené tým, že kombinuje najmä prvky individualizmu anglického liberála Johna Locka, etiky amerického filozofa pragmatizmu Johna Deweyho a zánietenia pre výhody continuity a stability, ktoré je typické pre konzervatívneho mysliteľa Edmunda Burka. V tejto súvislosti si však kladieme nasledujúce otázky: Kde sú skutočné hranice plurality v postmodernej dobe? Čo ešte je tolerovateľné a čo už tolerovať nemožno? Naozaj si môže každý presadzovať vlastnú koncepciu dobra a žiť podľa vlastných predstáv? Ochrana plurality totiž úzko súvisí práve s princípom tolerancie. V nasledujúcom texte sa preto zamyslíme nad vybranými konceptmi tolerancie, ktoré prevládajú v súčasnej pluralitnej spoločnosti. Naznačíme liberálny i konzervatívny pohľad na úlohu štátu v kontexte hľadania morálno-politických základov pre zákony, ktoré v ňom platia a vyvodíme závery.

Čo je tolerancia?

Koncept tolerancie je nesmierne komplikovaný. Pohľad na pojem, obsah a limity (hranice) tolerancie sa líši v závislosti od konkrétnej sociálno-filozofickej koncepcie. Pre potreby našej štúdie budeme toleranciu chápať ako dobrovoľnú akceptáciu postojov alebo

činov, ktoré odsudzujeme, pretože ich považujeme za nesprávne a ktorým by sme mohli predísť alebo im zabrániť, ak sa tak rozhodneme. Tolerovanie je úzko spojené s tým, čo naozaj odsudzujeme a čo podlieha našej kontrole, no zároveň aj s vôľou tolerovať. Problematickou sa tolerancia stáva najmä vtedy, keď treba definovať kritériá toho, čo je prijateľné, prípustné, teda toho, čo má byť tolerované. Je to iba negatívny aspekt, ktorý možno vyjadriť heslom „žiť a nechať žiť“, alebo si tolerancia vyžaduje viac – teda akési pozitívne uznanie diferencie (inakosti, rozdielnosti)? Základy a hranice tolerancie sú predmetom neustálej diskusie a na tomto mieste si dovoľme vyjadriť presvedčenie, že oficiálna tolerancia zakotvená v práve nepostačuje na garantovanie celkovej tolerancie, nakoľko tá si vyžaduje tolerantné postoje v rámci spoločnosti, ako aj tolerantné zákony.

Liberálny a konzervatívny pohľad na toleranciu

Liberálni myslitelia, filozofi i politici sú presvedčení o tom, že úlohou demokratickej vlády v súčasnosti je stanovenie pravidiel, ktoré zabezpečia jednotlivcovi slobodu v dosahovaní svojho vlastného dobra vlastným spôsobom, za predpokladu, že neporuší slobodu iných. Liberálny demokratický štát teda stanovuje základné pravidlá politického systému, ktoré sú vyjadrené negatívne v zmysle neporušovania práva iných usilovať sa o svoje vlastné dobro svojím vlastným spôsobom. Úlohou demokratickej vlády podľa liberalizmu nie je zavádzanie morálky, pretože liberáli ako zástancovia pluralizmu nepresadzujú jedinú pozitívnu predstavu dobrého života pre človeka. Tento postoj je pochopiteľný aj vzhľadom na fakt, že sú zväčša empirici – to znamená, že inklinujú k presvedčeniu, že iba skúsenosťou možno zistiť, čo skutočne prispieva k rozvoju jednotlivca. Tolerancia ako politický

ideál tak zapadá do liberálnej ideológie a pluralistickej formy spoločnosti, ktorá podporuje rozmanitosť presvedčení a hodnôt.

Zatiaľ čo v liberálnej filozofickej tradícii nachádzame viaceré ucelené koncepcie tolerancie (odvolávajúce sa na autonómiu jednotlivca alebo na hodnotovú neutralitu štátu), pohľad konzervatívcov na problematiku tolerancie môžeme iba vyvodiť z téz konzervativizmu. V zásade by sme mohli konštatovať, že v súvislosti s toleranciou v pluralitnej spoločnosti považujú konzervatívci za podstatné rozlišovať medzi súkromnou a verejnou sférou života. Sú totiž schopní tolerovať isté konanie na súkromnej úrovni, ale nemusia tolerovať na úrovni verejnej preto, lebo sú presvedčení, že isté morálne základy sú pre úspešné fungovanie spoločnosti nevyhnutné. Z toho vyplýva, že hodnotovo neutrálny štát, ktorý presadzujú liberáli, nie je pre konzervatívcov prijateľný. Za princípom hodnotovej či etickej neutrality vidia často morálny skepticizmus či relativizmus. Autonómia práva a princíp zvrchovanosti zákona musia byť podľa konzervativizmu nevyhnutne pochopené ako určité morálne a zároveň najdôležitejšie princípy právneho štátu, z ktorých sa vychádza pri stanovení ostatných princíпов. Štát má okrem práv a slobôd zabezpečiť aj isté spoločné dobro. To však nie je možné bez toho, aby štát jasne nedeclaroval, čo považuje za dobro a aké hodnoty presadzuje. Spoločenský poriadok spočíva práve v morálnej stavbe spoločnosti a v jej súdržnosti, preto musí spoločnosť podporovať určitý súbor spoločných hodnôt a názorov. Podľa konzervatívcov vychádzajú spoločné hodnoty ľudí z prirodzeného zákona, ktorý je transcendentálny, a teda nemenný. Konzervativizmus nepožaduje od štátu, aby naordinoval nejaký konkrétny súbor hodnôt určitej morálnej alebo náboženskej doktríny, ale aby sa stotožnil s niektorými hodnotami. Tie budú pl-

niť úlohu „tmelu“ v spoločnosti, no zároveň ponechajú dostatočný priestor na to, aby si jednotlivci mohli uplatňovať vlastnú slobodu a presvedčenie. Legalita, teda zákonnosť, podľa konzervatívcov nie je a nemôže byť oddeliteľná od hodnotových alebo morálnych princíпов či princíпов spravodlivosti. Úlohou štátu je vždy určiť, ktorý princíp bude mať prednosť.

Záver

Bolo by zaujímavé detailnejšie konfrontovať jednotlivé aspekty a analyzovať konkrétne príklady uplatňovania liberálne či konzervatívne chápanej tolerancie, tým sa však na tomto mieste už nemôžeme zaoberať. Ukazuje sa, že tak liberálny, ako aj konzervatívny pohľad na toleranciu má mnoho príťažlivých aspektov. Prirodzene, limity a hranice tolerancie v súčasných demokratických štátoch – často multikultúrnych – možno stanoviť iba na základe otvorenej a nepretržitej diskusie o tom, v čom vidíme obsah spoločného dobra a čo sme ochotní v medziach zákona tolerovať. ■

Použitá literatúra

1. Boaz, D.: *Liberalismus v teorii a politice*. 1. vyd. Praha: Liberální institut, 2002.
2. Heywood, A.: *Politické ideologie*. Praha: Victoria Publishing, 1994.
3. Jurová, J.: *Neutralistický variant liberálnej tolerancie*. In: Korený, P. (ed.): *Diferencia a tolerancia*. Nitra: FF UKF v Nitre, 2011, s. 106 – 161.
4. Kirk, R.: *Konzervatívni smýšlení*. Praha: Občanský institut, 2000.
5. Michalík, A.: *Postoj konzervativizmu k fenoménu tolerancie*. In: Korený, P. (ed.): *Diferencia a tolerancia*. Nitra: FF UKF v Nitre, 2011, s. 211 – 276.
6. Miller, D. a kol.: *Blackwellova encyklopedie politického myšlení*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2003.
7. Příbáň, J.: *Hranice práva a tolerance*. 1. vyd.

PhDr. JARMILA JUROVÁ, PhD. (1979)

Autorka pôsobí ako odborná asistentka na Katedre všeobecnej a aplikovanej etiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, kde prednáša sociálnu filozofiu, sociálnu etiku a etiku hospodárstva. Odborne sa profiluje najmä v oblasti skúmania sociálno-filozofických a etických problémov v súčasnej spoločnosti. Je autorkou viacerých vedeckých a odborných príspevkov a štúdií publikovaných v domácich a zahraničných zborníkoch a časopisoch, ako aj autorkou vedeckej monografie *Sociálna spravodlivosť podľa Johna Rawlsa* (2012) a spoluautorkou vedeckej monografie *Etika a postmoderna* (2009).

PONORKA NA OBZORE

por. MARIÁN BODOLLÓ
(Vojenský duchovný, ktorý je v súčasnosti
s našimi vojakmi v Afganistane.)

„V ten istý prvý deň po sobote, keď už bola tma a dvere, kde boli učeníci, boli zatvorené zo strachu pred Židmi, prišiel Ježiš a postaviac sa do prostriedku, riekol im: Pokoj vám! Ako to povedal, ukázal im ruky aj bok. A zaradovali sa učeníci, keď videli Pána. Ježiš im opäť riekol: Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás. A keď to povedal, dýchol na nich a hovoril: Prijmite Ducha Svätého. Ktorýmkoľvek odpustíte hriechy, odpúšťajú sa im; ktorýmkoľvek zadržíte, zadržujú sa im.“ (Jn 20, 19–23)

Začíname piaty mesiac misie. A začíname bojovať pomaly už aj sami so sebou. Vidáme sa denno-denne, spoznali sme sa už lepšie, vieme, čo komu prekáža. Snažíme sa slová filtrovať, aby sme kolegov zbytočne neodráždili. Lebo dôvodov na ich prudké reakcie by potom bolo viac, ako dosť. Prečo?

Služba, služba, služba...

Predstavte si dvanásťhodinové služby. Ste „na bráne“ (z dôvodov utajenia nemôžem špecifikovať miesto ani rozmery) a vy skontrolujete denne pár stoviek lokálcov a niekoľko desiatok nákladných áut. K tomu je tu extrémne množstvo prachu, horúčavy a smrad z neďalekej čističky. A keby sa vám aj to zdalo málo, pravidelne večer sa zapalujú pece na spálenie komunálneho odpadu, ktorého sa na takej základni nahromadí denne niekoľko ton. A vy ste okrem toho ďaleko od rodiny a už piaty mesiac na vás doliehajú problémy, ktoré ste si sem doniesli z domu. A ak nie, vynoria sa nové. Nečudo, že aj tolerancia k ostatným sa začína znižovať. Zatiaľ to „ponorka“ nie je a snažíme sa s kolegom psychológom robiť všetko pre to, aby sme ju odvrátili.

Ale čo robiť? Ak chceme chalanov udržať v hre a nechceme, aby sa izolovali jeden od druhého, pokračujeme v tom, čo sme začali už v decembri. Pravidelne ich navštevujeme v piatok okolo polnoci na stanovištiach. Vtedy je už malá premávka a chalani sú povďační, že niekto za nimi príde a prinesie im do služby iné témy na rozhovor. Lepší moment pre pastorálne a psychologické poradenstvo ako v tomto čase a situácii si ani neviem predstaviť. A nemusíte vždy len niečo riešiť. Niekedy stačí do služby len prísť a porozprávať sa. Mnohí si už potom aj sami vylejú svoje srdcia a vyventilujú sa.

Cvičenia v pôste

Počas pôstneho obdobia sme pokračovali v ranných duchovných stíšeníach. S dvoma, tromi sme si ráno pred službou prečítali Slovo, pomodlili sme sa a ostali

sme pätnásť minút v absolútnom tichu pri sviečkach. Ukončili sme to spolu Otčenášom. No nielen to. Keď pôst, tak skutočný. Traja sme si vyskúšali, aké je to vyľúčiť zo stravy sladkosti, tučné mäso a rôzne prílohy. Navyše dva dni v týždni sme si dali prísny pôst. Možno to zaváňa až sektárstvom, ale aj Dietrich Bonhoeffer v *Nasledovaní* spomína, že netreba relativizovať Kristov príkaz o pôste. Nemáme to prenášať v súčasnosti len do roviny duševných pôžitkov napr.: minimalizovať pozeranie telky, chatovania a podobne. Bonhoeffer píše, že sa treba obmedziť aj v jedle. Význam takeého obmedzovania je potom trojaký. Logicky sa najprv detoxikuje telo. Poom je to rovina sebadisciplíny a pevnej vôle. Ak si totiž rozkážem v jedle, dokážem si rozkázať aj v iných veciach. No a napokon, je to rovina duchovná. Večer sa slovo dá čítať omnoho čistejšie. Nemáte nazvyš energiu, ktorá by vás od neho odpútavala a vy odkaz pre vás vnímate veľmi jasne. Takto sme sa štyridsať dní snažili pripraviť na Veľkú noc.

Pokoj vám

A tentoraz malá veľká noc pre mňa dosť nezvyčajný rozmer. Od Zeleného štvrtku po Veľkonočný pondelok sme mali Bohoslužby. Prišlo na ne nezvyčajne veľa vojakov. No niečo na tých sviatkoch čosi predsa len bolo zvláštne. Po tých všetkých dňoch to bol sviatok, ktorý prišiel so svojím pokojom a nenápadnosťou ako Pán medzi svojich: „Prišiel Ježiš a postaviac sa do prostriedku, riekol im: Pokoj vám! Ako to povedal, ukázal im ruky aj bok. A zaradovali sa učeníci, keď videli Pána. Ježiš im opäť riekol: Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás.“ Možno naša radosť nebola úplne všetkým zjavná, ale aspoň na niekoľko dní sme cítili prívál veľmi dobrej energie. A popriali sme si to, čo zaznieva počas Pesachovej hagady každoročne v židovských domácnostiach, v ktorých si pri sederovej večeri pripomínajú vyslobodenie z egyptského otroctva. Ak oni hovoria: „Budúci rok v Jeruzaleme,“ tak náš kontingent si poprial: „Budúci rok doma, medzi svojimi, kde je pokoj.“ ■

VIKTOR EMANUEL FRANKL: ŽIVOT, KTORÝ DÁVA ZMYSEL

BARBARA TURČÍKOVÁ

(Autorka je šéfredaktorkou časopisu *Stavebníctvo a bývanie*.)

Hostia ostatného stretnutia v žilinskej Nadácii Polis, psychologička **MÁRIA ANDRÁŠIOVÁ** a **PETER TAVEL**, psychológ, teológ a znalec diela Viktora E. Frankla (1905–1997), predstavili publiku jeho dielo, prácu i odkaz, ktorý zanechal mladším generáciám.

Moderátorka Vanda Tuchyňová pripomenula, že vnímanie zmyslu života vychádza z Franklovej osobnej skúsenosti. Ako väzeň koncentračného tábora pochopil, že ak človek nájde zmysel uprostred utrpenia, dáva to jeho životu význam a pomáha mu to nájsť nútornú rovnováhu. Jeho odpoveďou na prežitú traumu a utrpenie v lágroch Osvienčim, Dachau a Terezín je kniha *Psychológ prežíva koncentračný tábor* s podtitulom *Napriek všetkému povedať životu áno*, ktorú napísal iba za deväť dní po návrate z lágra.

Ukazuje v nej, ako dokázal v situácii, keď stratil rodinu, majetok i všetky hodnoty, trpel hladom, zimou, brutálnou dozorcov a každú chvíľu očakával rozsudok smrti, považovať svoj život za hodný zachovania. Aj pri úplnej degradácii a utrpení dokázal prežívať a upevňovať slobodu určovať vlastný duševný postoj. Písal aj o tom, že tí, čo stratili dôvod žiť, zomierali najskôr.

Keď tábor oslobodili americké oddiely, Frankl sa vrátil do Viedne, dostal zdrvivú správu o svojich blízkych: manželka zahynula až po oslobodení Angličanmi, otec zomrel od hladu v Terezíne, matka a brat v Osvienčime. Hoci Frankl mohol ujsť do zahraničia, kvôli svojim blízkym, ktorí povolenie na vycestovanie nedostali, ostal v Rakúsku. Ešte kým bol deportovaný do koncentráku, zachránil veľa Židov pred zajatím a popravou – falšovaním údajov im umožnil útek na slobodu.

Vôľa k zmyslu

Frankl je príkladom vzácného spojenia filozofie a medicíny. Jeho psychológiu zvyknú nazývať aj psychológiou výšin ako protiklad hlbinej psychológie Z. Freuda. Hovorí, že hlavnou zodpovednosťou človeka je hľadanie zmyslu v živote. Zmyslom nie je iba seberealizácia človeka, ale jeho skutočné stretnutia so životom a s druhými ľuďmi. Človek má byť otvorený situáciám, do ktorých sa dostáva a odkrývať ich zmysel pre svoj život.

Zmysel života však nemožno človeku predpísať. Môžeme mu ho pomôcť hľadať, no nájsť ho musí sám. Tak, ako mu nemôžeme nariadiť, aby sa smial, ale môžeme ho rozosmiať vtipom, musíme aj existenciálne frustrovanému človeku ukázať bohatstvo a cenu sveta hodnôt a túžba po zmysle vyklíči sama.

Logoterapia sa používa v klinickej praxi, napríklad v terminálnych štádiách onkologických pacientov,

u drogovu závislých, pri poruchách správania u mladistvých. Prvé myšlienky logoterapie Frankl sformuloval ešte pred vojnou. Osobná skúsenosť s vyhľadzovacím táborm a ľudskou biedou toto hľadanie zmyslu (grécky *logos*, preto „logoterapia“) ešte upevnila. V snahe vyhraničiť sa voči vtedy už známym viedenským školám, kde sa Freudova psychoanalýza definovala ako túžba po slasti a Adlerova ako túžba po moci, sa logoterapia prezentovala ako liečba túžbou po zmysle.

Frankl už na strednej škole objavoval myšlienky, na ktorých neskôr vybudoval liečbu ľudskej duše hľadáním a nachádzaním zmyslu. Keď jeden z jeho učiteľov vyhlásil, že „ľudské bytie nie je nič iné ako zmes chemických zlúčenín a pochodov“, Frankl oponoval: „Ak je to pravda, aký má potom život zmysel?“

Po vojne viedol Viedenskú neurologickú kliniku a stal sa prezidentom Rakúskej lekárskej psychoterapeutickej spoločnosti. Profesúru získal na Harvardskej univerzite, na United States International University, na univerzite v Dallase a Pittsburgu. Jeho diela boli preložené do 32 jazykov. Ako zakladateľ logoterapie prednášal zhruba na 209 univerzitách.

Dve cesty hľadania pravdy

Frankl bol presvedčený, že viera a veda sú dve rôzne cesty jedného hľadania pravdy. Pôsobivé sú jeho slová: „Koľko ľudí tvrdí, že v Osvienčime museli ľudia vieru stratiť! Ale to nie je pravda. Podľa mojich dojmov, mojich pocitov, je to tak, že ľudia v Osvienčime vieru skôr získavali a u mnohých ľudí Osvienčim vieru posilnil. Nemalo by sa teda donekonečna opakovať že po Osvienčime človek stratil schopnosť veriť, ale malo by sa skôr hovoriť o viere navzdory Osvienčimu“. Hovorí aj to, že „ešte žiadna generácia nespoznala človeka tak, ako ho spoznala tá naša. Čo je teda človek? Je to bytosť, ktorá vynašla spaľovacie pece. Je však aj bytosťou, ktorá kráčala do plynových komôr vzpriamene a s modlitbou na prách.“ ■

MISSION impossible 2013

JE MISIA AJ PRE MŇA? KDE JE MOJE MIESTO V BOŽOM PLÁNE?

Wycliffe
SLOVAKIA

5 dní interaktívneho programu, ktorý ti pootvorí dvere do sveta misie

5 dní objavovania misie zameranej na preklad Biblie a rozvoj komunít jazykových menšín

5 dní, kedy sa môžeš pýtať skúsených misionárov na všetko, čo ťa v oblasti misie zaujíma

5 dní strávených s ďalšími ľuďmi, ktorých zaujíma misia

5 dní, kedy môžeš vnímať misiu všetkými piatimi zmyslami

Kedy: 23. – 29. jún 2013
Kde: MEMC Ichthys, Veľký Slavkov
Pre koho: od 18 rokov
Za koľko: 120 € (6 nocí + strava)

**Maximálny počet účastníkov je 20, preto sa prihlás
pž dnes na www.wycliffe.sk**

Organizátor: Wycliffe Slovakia, Z. Nejedlého 37, 934 05 LEVICE, 0903 234 885, slovakia@wycliffe.org

KVAPKA Z KLÁVESNICE TAJOMNÍKA RCB

O ČOM BUDE KONFERENCIA 2013

Predovšetkým bude o zmenách. Ak dá pán Boh, tak sa dohodneme na novelizovanej spoločnej Ústave, na Slovensku o nutných zmenách Poriadku. Dúfam, že zmeníme spôsob výpočtu príspevku, ktorým jednotlivé zbory prispievajú na spoločné priority cirkvi. Verím, že sa budeme vedieť dohodnúť aj o zásadnej zmene fungovania štruktúr cirkevného ústredia.

Nie je to naraz trochu veľa? Tieto zmeny, ich nevyhnutnosť a ich dopady analyzujeme v cirkvi rôznym spôsobom už niekoľko rokov. V rámci zborových lokálnych možností sa mnohé z nich už podľa lokálnych možností našich zborov upravili a naše zbory si k nim prispôbujú svoj duchovný a sociálny formát správania sa.

Čo však nie je také jednoduché upraviť a zjednotiť pre celú CB je to, čo som vymenoval na začiatku. Na nedávnej modlitebnej chvíli Igor André ml. trochu priblížil pohľad na Rómov v našej spoločnosti. Konštatoval, že im nerozumieme aj preto, lebo Rómovia žijú v generačnej chudobe. To znamená, že viaceré po sebe idúce rómske generácie žijú v chudobe, a teda výrazne horšie ako mnohí z nás.

Obraz našej cirkvi má veľa spoločného s týmto modelom. Ani my si v mnohom nerozumieme. Máme zbory, ktorých hodnotový rebríček je nastavený inak ako ho majú iné zbory. Niektoré naše zbory celkom prirodzene žijú roky v generačnej chudobe oproti iným, a tým majú aj iné dôrazy a priority. Vypožičajme si niektoré sociologické závery PhDr. Judity Varcholovej a zamyslime sa nad tromi kategóriami, ktoré môžeme vysledovať aj v našej denominácii:

	CHUDOBNÍ	STREDNÁ VRSTVA	BOHATÍ
ČAS	Najdôležitejšia je súčasnosť. Rozhodnutia sa dotýkajú iba súčasnosti	Najdôležitejšia je budúcnosť. Rozhodnutia zohľadňujú dopad na budúcnosť.	Najdôležitejšie sú tradície a história. Rozhodnutia čiastočne zohľadňujú históriu a etiketu.
OSUD	Viera v osud. Človek nemá veľký vplyv niečo zmeniť.	Viera v možnosti. Na základe správnych súčasných rozhodnutí je možné ovplyvniť budúcnosť.	Aristokratický záväzok.
PENIAZE	Sú na to, aby sa používali, mŕňali.	Sú na to, aby sa spravovali.	Sú na to, aby sa uchovávali a investovali.
SPOLOČENSKÝ DŮRAZ	Prijatie od ľudí, ktorých má dotýčajúca osoba rada.	Dôraz sa kladie na autonómiu a sebestačnosť.	Dôraz sa kladie na spoločenskú exkluzivitu.
LÁSKA	Láska a prijatie sú podmienené tým, či sa jednotlivec skupine páči alebo nie.	Láska a prijatie sú podmienené a závisia od dosahovaných úspechov.	Láska a prijatie sú podmienené a závisia od spoločenského postavenia a kontaktov.

Skúsme teda cez prizmu tejto tabuľky vidieť a chápať aj charakter zmien, ktoré chceme realizovať. Sú o solidarite!

O solidarite finančnej zo strany „bohatších“ voči tým „chudobnejším“. A o solidarite názorovej a postojovej zo strany „chudobnejších“ voči „bohatším“.

Hlavným však zostáva láska a úcta. Akceptovanie Božích princípov a priorit. Až potom prichádzajú na rad naše vízie, napr. rôzne chápanie Jednote v rozmanitosti.

Markuš Ivan Markuš

Z ROKOVANIA RADY CIRKVI BRATSKEJ

MAREC 2013

Modlitebný úvod mal L. Kušnír, Fil. 1, 2, 1-4 o hľadani spoločnej cesty.

Rada sa zaoberala zložením komisií pre konferenciu 2013 a rozhodla o pozvaných hostoch na Spoločnú konferenciu.

Rada rozhodla o podaní návrhu na konferenciu o predĺžení mandátu volených celo-cirkevných pracovníkov ako aj revízorov hospodárenia do roku 2015.

Rada sa zaoberala programom a zabezpečením Pastorálky kazateľov a konferencie Máme čo zvestovať 2013.

Rada sa zaoberala dlhodobou stratégiou personálnej perspektívy Betánie ú. z. a Betánií n. o. z. z pozície zodpovednosti zriaďovateľa.

Rada pozitívne zhodnotila stretnutia v seniorátoch za účelom prerokovania otázok: Hospodárenia CB 2012, Nového modelu financovaní, Návrhu rozpočtu CB 2013, Prípravy nového Poriadku.

Rada sa zaoberala podnetmi Evanjelizačno-misijného odboru. Mať vnímavé oči voči novým ľuďom prichádzajúcim do nášho spoločenstva, zamerať sa na budovanie vzťahov, hľadať partnerstvo s misijnými organizáciami.

Rada odporučila Študijnému odboru túto tému zaradiť do programu najbližšej pastorálky.

Rada vzala na vedomie správu kazateľa R. Betinu o jeho študijnom pobyte

Rada prerokovala a odsúhlasila po úpravách tajomnícku správu na konferenciu CB 2013

Rada odsúhlasila znenie listu ministrom kultúry ohľadom zverejnenia majetku Cirkvi bratskej. Poskytneme všetky údaje dostupné z katastra nehnuteľností.

Rada zriadila na základe žiadosti bratislavského zboru CB samostatnú kazateľskú stanicu v Svätom Jure od 1. 4. 2013. Za vedúceho kazateľskej stanice menovala Milana Mitana.

Rada poverila Jána Henžela, aby na voľbe správcu zboru dňa 24. 3. 2013 na členskej schôdzi novozakladaného Zboru Cirkvi bratskej Bratislava - Kaplnka zastupoval RCB.

Rada poverila Štefana Markuša zastupovaním CB na VZ Ekumenickej rady cirkvi.

Rada vzala na vedomie vzájomnú dohodu o režime a fungovaní vzťahu s Waderovou nadáciou do roku 2025.

Rada vzala na vedomie žiadosť Betánie ú. z. o finančnú pomoc pri oprave strechy. Rada odporučí konferencii schváliť finančnú pomoc vo výške 2 000 z rozpočtu na rok 2013.

Rada vzala na vedomie rezignáciu kazateľa T. Máhrika na členstvo v Rade k 31. 3. 2013. Vyslovila poďakovanie za doterajšiu prácu v Rade.

Rada potvrdila celo-cirkevný formát letného pobytu seniorov. Poverila koordinovaním tejto aktivity Dušana Kintlera z Bratislavy

Ivan Markuš

TIKANIE NAŠICH HODÍN

(Pamiatka na Ivana Panenku)

ŠTEFAN MARKUŠ,

Koncom minulého mesiaca sme s Johnom Stottom meditovali nad udalosťami, ktoré zmenili vývoj dejín sveta (Rok s Biblí, Biblion 2011). Biblická správa o umučení Krista je smutná, ale vlieva do duše nádej. Dokazuje, že časopriestor – definitívne inej kvality – má po smrti človeka pokračovanie. Smrť niekedy prekvapí, väčšinou prichádza neočakávane. Nemôžeme vyjednávať. „*Priprav sa na stretnutie so svojím Bohom*“ – hovorí prorok Amos (Am 4, 12). Dátum stretnutia zostáva tajomstvom.

Jeruzalemský veľkonočný príbeh odhaľuje fakt, ktorý si zbežne ani neuvedomujeme. Boží syn vedel, kedy sa kyvadlo jeho pozemských hodín zastaví. My, na rozdiel od neho, vieme iba, že v neznámej budúcnosti náš mozog prestane fungovať a časopriestor nám skolibuje. Termíny nepoznáme. Nik ich nedokáže naplánovať. Záhadný *exit* človeka z dočasnosti pozná iba Boh.

Spomínam si na príhodu, ktorú zverejnili nadšení kresťania po zmene politického systému v roku 1989. Na uliciach hlavného mesta kládli ľuďom zaujímavú otázku: „Čo by ste ešte urobili, keby ste vedeli, že zajtra zomriete?“ Jedna z odpovedí bola mimoriadna: „Všetko by záležalo od toho, čo by bolo pozajtra!“ Zmysluplná reakcia. Čo bude po smrti? – je otázkou všetkých otázok. Vo vymedzenom časovom úseku, pokiaľ nám nezačne tikať nová miera večnej prítomnosti a nevstúpime do prostredia bezčasnosti, dokážeme len snívať o nepredstaviteľnej budúcnosti. Problémy moderného človeka súvisia s neistotou ohľadom reality toho „pozajtrajška“.

Rozmýšľanie o časopriestore, ktorý je mimo naše porozumenie, nás núti myslieť na štvorver-

The moving finger writes
and having writ
Moves on; nor all thy piety
nor wit
shall lure it back to cancel
half a line,
nor all thy tears wash out
a word of it.

Ručička časomieru spisuje
súdny príkaz
Hýbe sa; celá tvoja
zbožnosť a dôvtip
ju z polcesty nezvráti,
by polovicu riadku
vymazali,
ani slovo nezmyje množstvo
tvojich slz.

Omar Chajjám (1048–1131)
(perzský astronóm a básnik)

šie perzského vedca a filozofa. Už Omar Chajjám (XI. storočie!) vnímal problém neúprosného plynutia času. Oslovuje nás metaforou. Pohyb ručičiek na osobných hodinách každému sumarizuje súdny verdikt. Nič na jeho obsahu nemôžeme zmeniť. Tok pozemského času nik nezastaví. Súčasnej vede prekáža tento fenomén. Pokusy o „vymazanie“ pojmu plynutia času pretrvávajú, lebo zavádzia predpoklad, že náš fyzikálny čas by mohol mať aj počiatok.

Vzkriesenie Ježiša je dôkazom, že existencia sveta bez tikania pozemských hodín je istotou. Život s plynutím času je nedokonalou existenciou. Čakáme na niečo neplynúce, večné a dokonalé. Sv. Augustín rozmýšľal o ríši večnosti, kde je všetko iné. Prebývanie v nekónčiacej prítomnosti bude vzrušujúce.

Múdry Žid zanechal žalm, v ktorom nám dáva nádej na život dlhý 70 či 80 rokov. Zaujme však iná múdrosť jeho odkazu. „*Človeka vraciaš do prachu, hovoríš: Vráťte sa, synovia človeka. Veď tisíc rokov je v твоjich očiach ako včerajšok, čo sa pomínul, ako čas nočnej stráže*“ (Ž 90, 3–4). Hodiny tikajú a nepoznáme okamih, kedy sa zmeníme v prach. Kým ten okamžik nastane, vracajme sa! Prehodnocujeme včerajšok a plány zajtrajška. Žijeme na tenkej medzi, jestvujúcej medzi minulosťou a prítomnosťou. Náš reálny čas prichádza od stavu „už nie“ k okamihu „už áno“ a smeruje ku „ešte nie“. Krátky okamih „už áno“ treba prežiť dôstojne a zmysluplne. Záchranca národa z Egyptského zajatia svoju radu rozvinul prezieravo: „*Nauč nás počítať naše dni, aby sme získali múdre srdce.*“ Aký bude náš zostávajúci čas pred nami? Dozrievať v múdroti pre život v inom časopriestore je výzvou.

DIALÓG

04/2013, VI. ročník

MLADÝCH

• anketa •

čo podľa teba robí muža mužom?

Odvaha viesť a robiť rozhodnutia. Odvaha a schopnosť prebrať zodpovednosť. **(žena, 25–30)**

To, že má na veci vlastný názor – najlepšie, keď dobrý a ak je zlý, vie ho aj zmeniť a podľa mňa je aj dobré, keď má muž isté vodcovské schopnosti... aby mohol viesť rodinu alebo nejakú inštitúciu. **(žena, 15–18)**

Schopnosť zodpovedne fungovať vo vzťahu s jasným vedomím svojej identity **(muž, 22–25)**

1. Výzor. Muž vyzerá ako muž.
2. Prijatie zodpovednosti za činy, slová, výber.
3. Túžba budovať seba a svoje okolie k lepšiemu.
4. Túžba chrániť druhého človeka, blízkych, pravdu.
5. Túžba finančne seba a svoju budúcnosť zabezpečiť. To znamená, že musí mať kvalitné vzdelanie.
6. Nebojí sa poznať pravdu o sebe, o Bohu, o svete, v ktorom žije.
7. Nehanbí sa za zlyhania. **(muž, 30+)**

Muža mužom určite robí jeho sila. Aj tá fyzická v podobe svalov, vysokej postavy a kto vie čoho, ale väčšina zabúda na tú psychickú. Chlap by mal podržať ženu, zvládať ťažké prekážky s väčšou ľahkosťou, byť zodpovedný a držať svoj život pevne v rukách. Muža mužom robí jeho vnútorná sila, ktorou dokáže ohromiť nejednu ženu. **(žena, 15–18)**

Plnohodnotný život muža môže existovať iba vtedy, ak je jeho hlavou Kristus. **(muž, 15–22)**

čo podľa teba robí ženu ženou?

Láskavosť a láska. **(žena, 25–30)**

Schopnosť zodpovedne fungovať vo vzťahu bez straty svojej integrity **(muž, 22–25)**

Šarm, empatia, citlivosť, dôstojnosť... **(muž, 22–25)**

Ženu nerobí ženou len zovňajšok, ale najmä srdce, jej správanie sa k druhým – voči mužom alebo voči ženám. To je to dôležité a v dnešnej dobe často také zanedbávané. Toto sú (podľa mňa) niektoré z dôležitých vlastností ženy: láska, vernosť, pomoc druhým, vďačnosť, pokoj, miernosť, radosť, pokora, starostlivosť, pohostinnosť... **(muž, 19–22)**

Podľa toho, či je otázka, čo robí ženu ženou, alebo dobrou ženou? Dobrá žena – poddanosť mužovi :) starostlivosť, neznosť, pracovitosť, zbožnosť, Príslovia 31... súca žena... Pán Boh nám v tom pomáha:) **(žena, 19–22)**

Keď dokáže zvládnuť všetko to, čo si nikdy nemyslela, že dokáže. Byť dobrou matkou, milujúcou manželkou a zároveň šikovnou a úspešnou ženou. Keď sa vie usmievať, aj keď je jej najhoršie, byť empatická a úprimná. A k žene patrí úsmev. **(žena, 15–18)**

Decentná výzorom, nemusí však chodiť zahalená od hlavy po päty, príjemná a upravená, nie vulgárna a budem sa opakovať, spokojná sama so sebou, so svojim vzhľadom, úspechmi, správaním... To ako vyzeráme, vždy vychádza z vnútra, podľa toho, ako sme so sebou vyrovnaní :) **(žena, 19–22)**

redakčná rada: **Eva Myjavcová (predsedníčka)**
Juraj Institoris
Bohuslav Piatko

redakcia: **Jana Lesňáková (Cabadaiová)**
Šimon Evin
Nad'a Klauďíny
Juraj Sabol

grafické spracovanie: **Nad'a Klauďíny**

KONTAKTY:

vedúca redaktorka: **Eva Kianičková**
e-mail: **kianickova.eva@gmail.com**
mobil: **+421 903 822 042**

KOMENTUJTE témy z Dialógu aj z Dialógu mladých! Takisto, ak radi píšete **BLOGY**, alebo robíte **FOTKY**, neváhajte a ozvite sa nám, radi vám dáme priestor pre uverejnenie! Svoje reakcie a iné príspevky nám posielajte na:

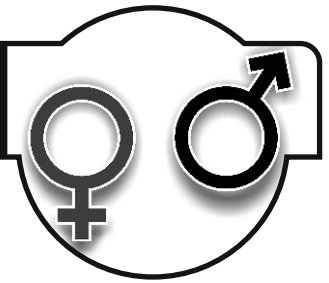
dialogmladych@gmail.com

Takisto sa môžete zapojiť do diskusie na:

www.mediasvatava.sk

Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu :)

mužskosť a ženskosť

buď chlap!

(skrátene poznámky zo seminára na Update 2012)

Už niečo vyše dekády (nielen) duchovní lídri v západnom svete bojujú proti súčasnému trendu, kde muži prestávajú byť mužmi. O hĺbke a aktuálnosti tohto problému svedčí aj množstvo kníh, blogov, seminárov a konferencií s témami, ako sú napríklad: „Pravý muž“ alebo „muž a jeho poslanie“. Je zaujímavé, že v mnohom sa na Slovensku nevieme zbaviť identity krajiny z východnej Európy, ale konkrétne s týmto problémom sa začíname boriť spolu s „vyspelejšou“ časťou sveta. Preto dnes už potrebujeme o tomto probléme hovoriť. Celá téma je príliš široká na to, aby sme ju pokryli jediným seminárom a som si vedomý, že ju tým pádom zjednoduším. Ale môžeme aspoň spoločne rozdiskutovať niekoľko základných a zásadných otázok.

Ako sa v praxi prejavuje, keď v muží prestávajú byť mužmi? Táto otázka sa dá položiť aj ináč. Čo robí muža mužom? Čo z toho súčasným mužom chýba? Keď začneme tieto otázky spoločne rozoberať, vidíme že vznikajú dve skupiny znakov mužov – povrchové a podpovrchové. Príklad povrchového znaku (pozor, nie povrchného!) sú, na-

príklad, veľké svaly; príklad podpovrchového znaku je, napríklad, ako tie svaly použijem. Na nočné bitky, alebo stavbu domu. Viem, je to možno smiešny príklad, no práve tie podpovrchové znaky sú tie, kde sa strácajú praví muži. My nemáme problém v okolí nášť muža, ktorý má prácu, dom, deti, auto, široké lakte, hlučne vyjadruje svoje radikálne názory, vie sa presadiť. Naozaj, s tým problém nemáme. To, kde zbadáme „úhyn“ mužov je, keď sa pozrieme pod povrch, tam kde Boh muža mužom spravil. Keď začneme skúmať ich postoje služby voči okoliu, postoje zodpovednosti voči rodine, potrebu byť dobrým vzorom vlastným deťom alebo kolegom, vernosť, trpezlivosť, sebazmenšovanie v prospech druhých, vyvážený duchovný život, dobré hospodárenie s časom. A čo tak kňazský úrad, do ktorého je Bohom povolovaný KAŽDÝ muž? S tým prichádza úloha vedieť pomenovať hriech (nielen svoj), bojovať proti nemu, ucitevať Hospodina spolu s celou rodinou, prinášať Bohu obeť (čo napríklad zrieknuť sa jednej zo svojich 4 hodín pred telkou a spraviť niečo užitočné?), atď... Teraz sa skúsme poobzerať po našom okolí.

Aké sú príčiny tohto trendu? Príčin a faktorov, ktoré zapríčiňujú tento stav je viacero, pôsobia medzi sebou komplexne a každá z nich vyraduje mužov z inej oblasti ich úloh. Napríklad, v Británii v 90. rokoch spozorovali, že v zboroch aktívne slúžia v drvivej väčšine ženy, pretože muži sú tí, čo zarábajú, a tak im na službu v zbere nezostáva čas a energia. Ďalším faktorom, ktorý má silný vplyv je genderová otázka a celkové nepochopenie podstaty rovnoprávnosti muža a ženy.

Keďže sme na mládežníckej konferencii, nedá mi nezdržať jeden veľmi silný faktor. Tým je posunutá puberta. Naši prastarí rodičia žili v dobe, keď človek prestal byť považovaný za dieťa v pätnástich rokoch a začal byť považovaný za dospelého v šestnástich. Naši rodičia žili v dobe, keď mladý človek prestal byť dieťaťom v štrnástich rokoch a do dospelosti vstúpil v osemnástich. Dnes žijeme v dobe, kde podľa vážnych výskumov prestáva mladý človek byť dieťaťom v desiatich rokoch a do plnohodnotnej dospelosti vstupuje v priemere okolo tridsiateho roku života. Dvadsať rokov puberty! Americký kazateľ Mark Driscoll to pekne vystihol v jednej svojej prednáške: „Mnohí dnešní muži sú len malí chlapci, čo sa už holia...“

Ide skutočne o problém, alebo o zbytočnú paniku? Naozaj je strata mužských vzorov, výpadok mužov z aktívneho zborového života, nedostatok zodpovednosti u mladých mužov, atď. problémom? Pre niekoho predstava 27 ročných pubertiakov s PlayStation v ruke, bez akejkoľvek vážnejšej zodpovednosti voči zboru, rodine, spoločnosti, problémom nie je. Rovnako ani predstava zboru a rodín, kde muži zarábajú a ženy samé vedú synov a dcéry k dospelosti. Niekomu naozaj neprekáža, že prevráteným spôsobom dievčatá „lovia“ chalanov a chalani miesto toho, aby ženy chránili, obletovali, ctili a pozdvíhovali, robia z nich lacné (porno) produkty.

Dokonca si dovoľm tvrdiť, že obrovské množstvo ľudí nevidí problém ani v tom, ak si tínedžeri nepochopeným spôsobom užívajú mladosť – majú tým na mysli nulovú zodpovednosť, sebazaprenie povinností a vykázaťnosť.

Dvadsať rokov puberty spolu s celkovým nesprávnym životným štýlom prináša svoje ovocie, likviduje pravých mužov – oberá ich o pravé vedomie svojej role a miesta na zemi. Pre niekoho to naozaj nie je problém, len zbytočná panika. No pre toho, kto naozaj verí v Boha Abraháma, Izáka a Jáкова a pravdivosť Biblie, to problémom je. A to obrovským.

Čo s tým môžem spraviť ja? Je dôležité si uvedomiť a odpozorovať, ako sa veci majú. Je dôležité vidieť a vedieť, že veci – tak, ako sú okolo nás – nie sú vždy normálne. Je dôležité vedieť, že k zdravému vývinu mladého muža patrí primeraná zodpovednosť – aj keď si naokolo mladí muži nezodpovedne užívajú života. Je dôležité vedieť, že Boh nám, mužom, zveril úlohu spravovať naše zbory, manželstvá („randenia“), prírodu, rodiny – aj keď naokolo mnohí muži žijú ako egocentrickí alfasamci s jediným cieľom zarobiť a mať sa dobre, bez problémov zapredajúc hoci vlastné manželstvo. Je dôležité vedieť, že Bohu sa v tomto budeme zodpovedať, či zomrieme 15-roční alebo 45-roční – aj keď mnohí žijú tak, ako keby do tridsiatky mal Boh pre nás jedinou úlohu – neumrieť od hladu.

To, čo môžem, je začať postupne brať úlohy, ktoré môžem už vo svojom veku zvládnuť. Napríklad už ako 15 ročný sa môžem nahlas modliť vo svojom zhromaždení, už ako 18 ročný môžem mať v hlbokej úcte – so všetkým, čo k tomu patrí – svoje dievča a KEDYKOLVEK môžem (či už doma, alebo v zbore alebo v škole) prísť s otázkou „s čím môžem pomôcť“?

Skôr, než dám poslednú bodku, položíam ešte dve otázky. *Nemáte pocit, že prestávajú byť vo všeobecnosti ženy ženami? Nemáte pocit, že to priamo súvisí s tým, že zo spoločnosti miznú „pravi“ muži?* Ale to už je na iný seminár ;)

Jančí Máhrik

tieto články, ako aj mnohé iné, nájdete na dialog-mladych.blogspot.com

čo to znamená byť Božou ženou (podľa mňa)

Pán Boh nás stvoril, mužov a ženy, na svoj obraz. Dal nám určitú úlohu a vybavil nás fyzickými aj mentálnymi schopnosťami, aby všetko fungovalo podľa plánu. Stačí to však nato, aby sme povedali, že toto je Božia žena?

Bude to moje krátke premýšľanie, o tom, čo k tomu hovorí Božie slovo, čo mňa učí Pán Boh vo svojom živote. Ide o moje hľadanie.

Božia žena je nielen stvorená, ale aj zachránená Kristom. Je milovaná Kristom a miluje Krista. Všetko, čo robí má plynúť z lásky k nemu. Uznáva, že tu nie je sama pre seba. V prvom rade je tu pre vzťah lásky s Kristom. Nevyhľadáva v prvom rade naplnenie jej sebeckých túžob a potrieb, ale sú okolo nej blízki, priatelia, susedia, kolegovia, ktorým môže odovzdať kúsok Božej lásky, niečo, čo jej bolo zverené Pánom Bohom, aby tým slúžila. Verím, že sa Božia žena podriaďuje Bohu (aj mužovi ako pomoc jemu rovná nie jeho služka). Smie byť rovnocennou partnerkou mužovi, aby mohli spolu pracovať, tvoriť, chrániť... a spolu svojím životom oslavovať Boha. Mužovi dal Pán Boh v niektorých úlohách inú zodpovednosť, v niektorých oblastiach i väčšiu (vyučovanie Božieho slova a vedenie cirkvi, ...) Žena v tom môže podporovať muža, aby bol Božím a prijal svoju mieru zodpovednosti. Viem, že niekomu sa nepáči, že niektoré úlohy nie sú pre ženy, ale ja sa cítim tak šťastná, milovaná a chránená. Pomáha mi, keď viem, kde je moje miesto, na čo mám sily, schopnosti, obdarovanie.

Mám priestor na tvorivosť. Myslím si, že Pán Boh to vynikajúco vymyslel, nie je to vecou meniacej sa kultúry, ale vecou poslušnosti jeho slovu.

Božia žena, je jedno či slobodná, alebo vydatá, by mala denne čerpať múdrosť pre život z Božieho slova, pracovať na sebe, na svojom posvätení. Môže aj na svojej vizáži, kariére atď. ale hádajte, čo je podstatnejšie? Čo môže byť dôležitejšie ako zostávať v Bohu?

Čítať si Bibliu spoznávať stále viac ten Veľký príbeh lásky Boha. Má byť príkladom svojim životom pre svojich malých učeníkov (deti), či už biologických, alebo nebiologických. Sú to všetko dosť vysoké nároky, ale my sa máme stále viac podobať Kristovi. Byť Božou ženou, to je milosť! Nestačí, že ste dobrá, milá, pracovitá, že máte rodičov v zbere, že ste sami absol-

vovali všetky možné stretnutia ktoré ponúka miestny zbor, alebo máte nebudaj manžela, ktorý sa zapojil do nejakej služby atď.

Je vám jedno, či ste viditeľná – stredobod pozornosti, alebo skoro nepovšimnutá. Nejde o obdiv (aj keď pochvala dobre padne), ale o to vytrvať, byť

vernou v tom, čo nám bolo zverené, učiť sa zapierať, niešť svoj kríž a niesť ďalej dobrú zvesť – evanjelium. Byť svetlom a soľou, vôňou, láskavou dľaňou, ktorá povzbudí, ale aj zdvihnutým prstom a zastavením pre neporiadnych. Veľká výzva je neviazať ľudí na seba, ale ukázať na Krista. V našich rozhovoroch viac povzbudzovať k hľadaniu pravdy a modliť sa. Neviesť len prázdne reči. Dávať si pozor na klebetný a štiplavý jazyk.

Zhrniem to. Božia žena patrí Kristovi, do jeho tela – cirkvi. Jej život je ukrytý v Kristovi, formovaný Božím Duchom cez Božie slovo. Či ja som taká žena? Neskromne poviem, že áno, ale nie je to moja zásluha. Som na ceste...

Katka Uhriňáková

BLOGervin

muž? kde?

„Boh stvoril človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril. Stvoril ich ako muža a ženu. Boh ich požehnal...“ Gn 1, 27-28a

Na Facebooku raz kolovala fotokoláž, kde na ľavej strane boli obrázky mužov minulosti a na pravej strane mužov súčasnosti. Píšem len po pamäti, obrázok som nenašiel. Muž minulosti bol vojak so zbraňou v ruke, špinavý od práce, ešte by som dodal, že otec rodiny. Muž dneška bol vyholený, vyplpaný, takmer na nerozoznanie od ženy. Keď som si vygooglil „muži“ alebo „men“, tak samý modelský ksicht s korytnačkou na bruchu.

Myslím si, že si to málo uvedomujeme, ale ak je dnes niečo v totálnej kríze, tak je to muž. Muž 21.storočia v euroamerickej kultúre už nie je mužom zodpovednosti, zárobku, ochrany, bezpečia, vízie, sily, boja, budovania, pravdy. Bežný muž euroamerickej kultúry (teda aj Slovák!) je viac iba karikatúra, výsmech, debil. Prosím, pod pojmom debil chápte, z psychiatrického hľadiska popísaný typ: „s ľahkou formou duševnej zaostalosti.“ Popisuje dospelého človeka s mentálnym vekom od 9 do 12 rokov.

Neveríte? Zopár štatistík. 48% Amerických mužov vo veku medzi 19 a 34 rokov hrajú videohry takmer 3 hodiny denne. Na Slovensku mamky varia kakavko až 56,4% mužom vo veku od 25 do 34 rokov. Až 94% opýtaných mužov je závislých na porne.

Musím skončiť, lebo priestor je malý a tma je veľká...

Drahí muži. Možno ste už počuli o tom, že radikálne nasledujú Ježiša iba fanatici. Dajte si však otázku, či nie ste práve vy fanatici do niečoho iného. Nasledovanie Ježiša nám dáva život, silu, nádej, radosť, zmysel, lásku, potomstvo, zdravú nasledujúcu generáciu.

MEN THEN

"MEN" NOW

Radikálne nasledovanie Ježiša Ťa začne premieňať na muža podľa Božieho zámeru. Nie, nechod' do kláštora. Len vezmi vážne Ježišove reči o kríži: Lk 9, 24: „Kto by si chcel zachrániť život, stratí ho; a kto by stratil život pre mňa, zachráni si ho.“

Že máš začať pokánim? Jasne! Ešte dnes chod' za mužom, ktorý je zbožný, pevný, pracovitý otec. Ešte dnes začni. Zajtra je neskoro.

E.

<http://ranajkysjezisom.blogspot.com>

Mesites

Křesťanská turistická agentura Mesites již patnáctým rokem nabízí ubytování v apartmánech u moře v Chorvatsku za skvělé ceny!

LETNÍ DOVOLENÁ V CHORVATSKU

V nabídce najdete celkem 23 apartmánů v 8 vilách.
Lokalita: Istrie, Marušiči u Makarské, ostrov Pag.
Celková kapacita všech apartmánů: 125 osob
Apartmány jsou různé velikosti: pro 2 až 13 osob

Vily jsou vzdáleny od moře 20 až 600 m.

Ceny apartmánů při plné obsazenosti se pohybují:

- v červnu a září: 5 až 10 €/osobu/den
- v červenci a srpnu: 7 až 20 €/osobu/den

Podrobnosti, fotografie vilek, jednotlivých pokojů, pláží atd. najdete na:

www.mesites.cz

Využitím služeb "Mesites" současně podpoříte misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku.
Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.

Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!

kata.mesites@seznam.cz

Skype: katadohnal GSM: +385911235424

Zapojte sa aj vy do tvorby Dialógu: svatava@internet.sk,
v diskusnom fóre na: www.mediasvatava.sk, aj písané na adresu redakcie.